C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 1a-717/2023 ***Prima instanță:*** Judecătoria Drochia sediul Central
1-20009017-03-1a-30112023 *Judecător*: Rodica Chistruga

D E C I Z I E
în numele Legii

06 iunie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,
În componența :
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecătorii Viorel Pușcaș
Oleg Moraru
Grefier Iana Frasina
Cu participarea :
Procurorului Liliana Pasat
Avocatului Serghei Șteliman

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul părții vătămate ***** și apelul comun al avocatului Serghei Șteliman și inculpatului Lozovan Ion ***** declarate împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023 în cauza penală privind condamnarea lui:

Lozovan Ion *****, a.n. *****, c/p *****, cetățean al RM, originar și domiciliat în or. *****, studii superioare incomplete, văduv, angajat în câmpul muncii, supus serviciului militar, anterior ne judecat;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM,-

Termenul de examinare a cauzei:
În instanța de fond: 22.01.2020-07.11.2023.
În instanța de apel: 30.11.2023-06.06.2024.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023 Lozovan Ion ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal al RM, în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Lozovan Ion ***** s-a calculat din data rămânerii definitive a sentinței de condamnare.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Lozovan Ion ***** a fost aplicată măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara.

Au fost încasate din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 25200, 00 (douăzeci și cinci mii două sute) lei.

Măsurile asiguratorii aplicate prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 17.12.2019 *(f.d.37-40, vol.II)* în partea aplicării sechestrului asupra:

- ½ cota-parte din proprietatea în devălmășie asupra bunului imobil (încăpere locativă) cu numărul cadastral *****, situat pe adresa: mun. Orhei str. *****, cu suprafața de 69,1 m.p., dobândit la 19.11.2009 în baza certificatului C.C.L.- 22, cu prețul mediu de vânzare de 614852 lei (cota-parte de ½ constituind 307426 lei), stabilit prin avizul consultativ al specialistului nr. 891 din 02.12.2019;

- ½ cota-parte din proprietatea în devălmășie asupra 54413 acțiuni cu valoarea nominală de 15 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 816195 lei (cota-parte de ½ constituind 408097,5 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „CA 2830”, cod fiscal 1003606000983;

- ½ cota-parte din proprietatea în devălmășie asupra 38162 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 381620 lei (cota-parte

de ½ constituind 190810 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Deservire-Orhei”, cod fiscal 1003606002932;

- ½ cota-parte din proprietatea în devălmășie asupra 6292 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 62920 lei (cota-parte de ½ constituind 31460 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Drum-2 Orhei”, cod fiscal 1003606009883. Sechestru în valoare totală de 937793,5 lei s-a dispus de a fi menținut și după intrarea sentinței în vigoare.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată *****, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanța de drept civil.

Prin sentință a fost soluționată soarta corpurilor delicte.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Lozovan Ion ***** în perioada anilor 2015-2016, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în orașul Orhei, prin inducerea în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella”, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, a dobândit ilicit de la ultimul fainǎ de grâu în cantitate de 143 tone cu costul de 4,67 lei MD pentru un kg, în total 667810 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Tot el, în perioada anilor 2016-2017, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în satul *****raionul Drochia, prin inducerea în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi „Mirela-Stella”, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, a dobândit ilicit de la ultimul fainǎ de grâu în cantitate de 58 tone cu costul de 4,67 lei pentru un kg, în total 270860 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Lozovan Ion ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Solicitările apelanților:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, partea vătămată ***** în termen a contestat cu apel sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura individualizării pedepsei și latura acțiunii civile, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea

unei noi hotărâri, prin care lui Lozovan Ion ***** în baza art. 190 alin. (5) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani, admiterea integrală a acțiunii civile și dispunerea încasării din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile *****, reprezentant al GȚ „Igor *****”, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 124480 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile *****, reprezentant al SRL „Mirela Stella”, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 676800 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielilor suportate în legătură cu examinarea cauzei în mărime de 27250 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a cheltuielilor de executare a expertizei contabile în mărime de 2520 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a prejudiciului moral în mărime de 1000000 lei.

În motivarea apelului s-a invocat că, instanța de fond absolut corect a decis condamnarea lui Lozovan Ion pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Codul penal, indicând minuțios, în special la paginile 24-28 din sentință, argumentele care indubitabil confirmă faptul că deși inculpatul a ținut să redea acțiunilor sale o aparență civilă, adevărata intenție a acestuia a fost cea de cupiditate, de însușire ilegală a bunurilor subsemnatului.

La fel, consideră că instanța obiectiv și pertinent a punctat asupra circumstanțelor de fapt care elocvent indică asupra intenției infracționale ale inculpatului, însă ținând cont de comportamentul inculpatului dea lungul întregului proces penal, i-a aplicat o pedeapsa prea blândă.

În acest sens, s-a relatat că într-adevăr inculpatul dispune de dreptul de a da sau nu declarații, de a-și expune poziția la începutul cercetării judecătorești sau la finele acesteia, cu toate acestea inculpatul intenționat a ales poziția de a face declarații la finele cercetării judecătorești, pentru a avea destul timp să formuleze o versiune care eventual i-ar permite evitarea răspunderii penale.

Astfel, deși inculpatul a încercat să cizeleze, retușeze, camufleze anumite circumstanțe, probele cercetare în cadrul procesului penal redau evident tabloul infracțional constatat și indicat în actul de condamnare, pe tot parcursul procesului penal inculpatul nu a recunoscut faptele imputate, nu s-a căit de cele comise și nu a dat dovadă de o abordare care ar elucida faptul că ultimul ar regreta cele întâmplate.

La fel, s-a relevat că Lozovan Ion ***** a comis o infracțiune din categoria celor deosebit de grave, iar în cadrul procesului penal acuzatorul de stat a prezentat acte confirmative care elucidează că aceiași strategie infracțională implementată de

Lozovan Ion față de partea vătămată și civilă în prezenta cauză penală a fost implementată și față de mai multe (alte) persoane fizice și juridice, astfel că și pe rolul altor instanțe de judecată sunt în curs procese penale și civile vizavi de Lozovan Ion, iar aceste circumstanțe elocvent denotă faptul că Lozovan Ion a acționat premeditat, sistemic, aspecte care evident urmau a fi luate în considerație de instanță la stabilirea mărimii pedepsei.

De asemenea, consideră că la stabilirea mărimii pedepsei absolut era necesar de a fi luată în considerație comportamentul inculpatului și a părții apărării pe tot parcursul procesului de judecată, manifestat prin acțiuni pro-active îndreptate spre tergiversarea examinării cauzei, acțiuni care urmau a fi luate în considerație de instanță la stabilirea pedepsei prin prisma „comportamentului inculpatului după comiterea infracțiunii".

Drept urmare, apelantul conchide că inculpatului Lozovan Ion ***** urma a-i fi aplicată pedeapsa maximală, atât cea principală, cât și cea complementară.

În subsidiar, datorită comportamentului inculpatului Lozovan Ion ***** pe tot parcursul procesului penal, instanța de fond urma să întreprindă maximum acțiuni spre asigurarea executării pedepsei, și anume să aplice față de inculpat măsura cu caracter de constrângere arestul preventiv.

Distinct, reiterându-se prevederile art. 219, 220 și art. 225 Cod de procedură penală, precum și prevederile art. 1998 alin. (1), art. 2036 alin. (1) și art. 2037 alin. (1) Cod civil, s-a relatat că contrar circumstanțelor de drept expuse, instanța de fond în mod evaziv și superficial a admis în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să decidă instanța de drept civil.

Apelantul consideră că poziția instanței este neîntemeiată, or, absolut toate cerințele înaintate au fost argumentate si probate dea lungul întregului proces penal, nefiind necesară amânarea judecării cauzei pentru ca eventual o altă instanță de judecată să aprecieze cuantumul despăgubirilor. Or, prejudiciul material cauzat prin infracțiune a fost absolut probat efectiv prin probele recunoscute de instanță și puse ca bază la condamnarea lui Lozovan Ion, si anume: raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1863-1874 din 03.09.2019, contractul privind stingerea datoriei din 24.09.2015, contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pîine Orhei" și GT „Igor *****", actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015- 31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei" și SRL „Mirella-Stella ", actul verificării decontărilor reciproce din 02.03.2016, extrasul din copia registrului contului 221 a întreprinderii SRL „Mirella-Stella" pentru perioada 2018 și facturi fiscale.

La fel, consideră că este neîntemeiată și abordarea instanței privind motivarea faptului că „instanța admite în principiu acțiunile civile înaintate de către partea vătămată Igor *****, dat fiind faptul că Igor ***** înaintând creanțe care se

examinează în procedura civilă în proces de insolvabilitate separat de procedura penală și nu este rentabil de a se expune suplimentar în procedura penală, astfel instanța de judecată conchide că asupra cuantumului despăgubirilor materiale cauzate părții vătămata menționate supra să decidă instanța de drept civil. ”

În sensul dat, s-a notat că din anul 2016, de când a solicitat restituirea prejudiciului cauzat, acest lucru nu este cu putință, indiferent de faptul dacă există sau nu un proces de insolvabilitate, astfel că acest aspect nici de cum nu urma să fie reținut de către instanță, or, este feresc și logic că făptașul este obligat să restituie prejudiciul cauzat prin infracțiune, chiar dacă există eventual o parte civilmente responsabilă în persoana SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, instanța era obligată să dispună încasarea din contul inculpatului a prejudiciului cauzat prin infracțiune, iar executorul judecătoresc, ulterior deja, urma să asigure executarea unică a încasării sumei prejudiciului.

Mai mult ca atât, practica judiciară stabilește că absolut în toate cazurile în care sunt mai mulți inculpați sau coinculpați și părți civilmente responsabile, instanța de judecată la examinarea acțiunii civile dispune încasarea solidară din contul tuturor făptașilor și a părților civilmente responsabile, iar ulterior este de sarcina și atribuția executorului judecătoresc să asigure recuperarea prejudiciului fie de la toți responsabilii, fie doar de la o parte.

La fel, s-a relevat și faptul că la 30 octombrie 2023 Judecătoria Orhei sediul Telenești a dispus „încetarea procesului de insolvabilitate inițiat în privința SA „Fabrica de Pâine Orhei” cu dispunerea considerării stinse a creanțelor neexecutate ale SA „Fabrica de Pâine Orhei” pe care le avea înainte de intrarea în faliment”.

Astfel, în cazul din speță, dacă situația de drept rămâne la cea că procedura de insolvabilitate a fost încetată cu stingerea creanțelor neexecutate de SA „Fabrica de Pâine Orhei”, iar instanța penală ignoră cerința privind încasarea prejudiciului din contul inculpatului, atunci subsemnatul se pomenește în situația în care după un îndelungat proces de urmărire penală și judecată rămâne efectiv neîndreptățit, or, prejudiciul cauzat (ceea ce reprezintă aspectul cel mai important al acestui proces) rămâne a fi nerecuperat - situație ce absolut de loc nu poate fi admisă. Or, scopul procesului penal este cel ca persoana vătămată, într-un final, să fie îndreptățită și efectiv să-și recapete acele bunuri de care a fost lipsită prin comiterea infracțiunii - anume aceasta justițiabilul, în persoana subsemnatului, înțelege prin noțiunea „Dreptul la un proces echitabil”, iar prin abordarea instanței de fond din 07.11.2023 acest drept este încălcat, iar el se pomenește în situația în care după o perioadă de aproape 9 ani de luptă prin instanțe nu este îndreptățit, dar efectiv este determinat să lupte la infinit pentru circumstanțe de fapt și de drept deja recunoscute.

De asemenea, consideră că instanța în mod neîntemeiat a ignorat să se expună asupra recuperării din contul inculpatului a cheltuielilor de asistență juridică în

sumă totală de 27250 lei, or, aceste cheltuieli nu doar au fost vociferate, dar au fost probate prin bonurile de plată anexate la cererea de chemare în judecată, unde „negru pe alb” sunt indicate cheltuielile subsemnatului suportate pentru asistența juridică prestată de avocatul angajat, iar alegația instanței precum că suma pretinsă nu este exactă și că eventual asupra cuantumului pretenției urmează să se expună o altă instanță de judecată este eronată.

La fel, consideră că instanța în mod greșit nu s-a expus asupra pretenției privind încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile și părții vătămate Igor ***** a cheltuielilor legate de executarea expertizei judiciar-contabile nr. 1863-1874 din 03.09.2019 în sumă de 25200 lei și presupune că instanța din greșeală a dispus încasarea respectivei sume în beneficiul statului, deși executarea expertizei contabile menționate supra a fost realizată după achitarea taxei de executare nu de către stat, dar de către partea vătămată, circumstanțe care au fost aduse la cunoștință și instanței, fapt confirmat prin actele relevante anexate la materialele cauzei penale *(f.d.137).*

Totodată, instanța de fond nu s-a expus asupra prejudiciului moral solicitat în mărime de 1000000 lei, deși partea vătămată a prezentat argumente plauzibile care întemeiază solicitarea făcută, și anume fiind relatate suferințele psihice suportate pe tot parcursul procesului penal, legate de umilințele morale la care a fost nevoit a fi supus pentru a obține recuperarea prejudiciului material cauzat, tertipurile „în bătaie de joc” activ implementate de inculpat, îndreptate vădit spre tergiversarea examinării cauzei, care au spulberat anumite planuri și aspirații de viitor ale subsemnatului, și nu mai puțin important reținerile/abținerile pe care familia sa involuntar le-a suportat dea lungul acestor ani, însoțite de lipsuri, credite luate pentru a ieși din gaura financiară în care s-a pomenit anume ca consecință a acțiunilor ilegale ale lui Lozovan Ion.

La fel, s-a indicat că în calitate de persoană fizică și în calitate de administrator al persoanelor juridice a înfruntat poveri financiare, dar a ținut să iasă din ele fără a admite lipsa de corectitudine și onestitate față de cei din jur, iar Lozovan Ion ***** din 2016 nu a manifestat nici o intenție, nu a întreprins nici o acțiune spre recuperarea prejudiciului cauzat sau cel puțin spre micșorarea sumei acestuia, ci din contra continue abordarea ignorantă și obraznică față de el.

Concomitent, sentința judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023 în termenul legal a fost contestată cu apel și de către avocatul Serghei Șteliman și inculpatul Lozovan Ion *****, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond şi rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea lui Lozovan Ion ***** din lipsa elementelor infracțiunii și respingerea acțiunii civile ca neîntemeiată.

În motivarea apelului s-a invocat că, potrivit art. 40 alin. (1) Cod de procedură penală, cauza penală se judecă de instanța în raza teritorială a căreia a fost săvârșită infracțiunea. Dacă infracțiunea este continuă sau prelungită, cauza se judecă de instanța în raza teritorială a căreia s-a consumat ori a fost curmată infracțiunea.

Astfel, Lozovan Ion ***** a fost acuzat în două episoade de escrocherie, pretinzându-se că discutând în perioada anilor 2015-2016 cu partea vătămată în or. Orhei, l-ar fi determinat să livreze făină S.A. „Fabrica de Pâine Orhei", făină pentru care fabrica nu s-a achitat, fiind cauzat un prejudiciu de 667810 lei. Al doilea episod în care a fost acuzat Lozovan Ion ***** constă în aceea că, în perioada anilor 2016 -2017, discutând cu partea vătămată în sat. ***** r-nul Drochia, l-ar fi determinat să livreze făină S.A. „Fabrica de Pâine Orhei", făină pentru care fabrica nu s-a achitat, fiind cauzat un prejudiciu de 270860 lei.

În ceea ce privește episodul din sat. *****, în dosar nu există nici o probă al lui, iar partea vătămată, fiind audiată în ședința de judecată, a negat categoric că ar fi avut cu Lozovan Ion ***** careva discuții în sat. *****, sau măcar că s-ar fi văzut cu el acolo, declarând că toate discuțiile cu Lozovan Ion ***** le-a purtat doar în or. Orhei.

În asemenea circumstanțe, partea apărării a solicitat transmiterea dosarului după competență la judecătoria Orhei sediul Central, iar prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central, susceptibilă de atac doar odată cu fondul cauzei, această cerere a fost respinsă.

Instanța de fond și-a motivat concluzia de respingere a cererii prin aceea că Lozovan Ion ***** este acuzat de comiterea unei infracțiuni în r-nul Drochia (episodul din *****), astfel, judecătoria Drochia ar fi competentă să judece cauza. Or, chiar fără a ține cont de faptul că nu a existat nici un fel de discuții în r-nul Drochia, motivarea instanței este neîntemeiată.

În sensul dat, s-a relatat că infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal în care a fost acuzat Lozovan Ion ***** are o componență materială, adică se consideră consumată în momentul dobândirii bunului. Momentul când infractorul dobândește bunul este momentul când acest bun iese din posesia părții vătămate și intră în posesia infractorului.

Astfel, din materialele cauzei, dar și din acuzarea adusă lui Lozovan Ion *****, rezultă că făina a fost transportată la Orhei de partea vătămată și predată de el S.A. „Fabrica de Pâine Orhei" pe teritoriul orașului Orhei, și anume în acest moment făina a ieșit din posesia părții vătămate și a intrat în posesia S.A. „Fabrica de Pâine Orhei" pe teritoriul or. Orhei, adică nu în raza teritorială a judecătoriei Drochia, ci în raza teritorială a judecătoriei Orhei.

Subsecvent, s-a relevat că chiar dacă episodul din sat. ***** ar fi avut loc (dar el nici nu a avut loc), oricum competența de judecare a cauzei era al judecătoriei Orhei sediul Central și nu al judecătoriei Drochia.

Un alt temei de casare a sentinței în cauză îl constituie încălcarea prevederilor legale la examinarea recuzării judecătorului și de neexaminare a recuzării procurorului.

La acest capitol s-a relevat că, în cadrul judecării cauzei penale apărarea a înaintat cerere de recuzare judecătorului, iar inculpatul a înaintat recuzarea procurorului.

Examinarea cererii de recuzare a judecătorului a avut loc cu participarea procurorului pe care l-a recuzat inculpatul, fără ca această recuzare să fie examinată.

Astfel, consideră că procurorul la acel moment nu era în drept să participe la judecarea cauzei, inclusiv la examinarea cererii de recuzare, deoarece se afla și el sub recuzare, care nu fuseseră examinată, iar în asemenea împrejurări procurorul-șef prin dispoziție urma să delegheze un alt procuror pentru participarea la judecarea cererii de recuzare a judecătorului Rodica Chistruga, fapt care nu a fost făcut.

Respectiv, recuzarea judecătorului, fiind judecată cu participarea unui procuror care nu era în drept să participe la judecarea ei, a fost judecată ilegal, i-ar judecătorul Rodica Chistruga, nefiind în mod legal soluționată recuzarea ei, nu era în drept să participe în continuare la judecarea cauzei până la soluționarea recuzării în mod legal.

În contextul dat, s-a notat că nu este relevant faptul că nu a fost solicitată recuzarea procurorului de la judecarea recuzării judecătorului, deoarece în cauza „Profesorii Prometeiști către Moldova” Curtea Europeana a indicat că chiar dacă nu a fost înaintată o recuzare, însă persistă motive ce fac imposibilă participarea judecătorului la judecarea cauzei, el este obligat să-și ia abținere. Pe de altă parte, regulile de recuzare/abținere a judecătorului se aplică și la recuzarea/abținerea procurorului.

Mai mult ca atât, după examinarea și respingerea cererii de recuzare a judecătorului, apărarea a reamintit că inculpatul l-a recuzat pe procuror, însă instanța în loc să examineze această recuzare, s-a făcut a nu auzi și nici nu a dorit să primească cererea scrisă a inculpatului despre recuzarea procurorului, ci a continuat judecarea cauzei cu participarea aceluiași procuror.

Faptul că inculpatul a înaintat recuzare procurorului, precum și faptul că judecătorul nu a dorit să primească și să examineze cererea de recuzare a procurorului, poate fi confirmat prin ascultarea discului cu înregistrarea audio a ședinței de judecată.

Subsecvent, s-a indicat că la 13.10.2023 a fost examinată o altă cerere de recuzare a judecătorului, înaintată din alte motive, recuzare care a fost respinsă, însă la examinarea acestei recuzări în genere nu a participat nici procurorul, nici inculpatul, nici apărătorul.

Astfel, apelanții consideră că în situația în care apărătorul ales de inculpat nu a putut să se prezinte la judecarea recuzării, instanța era obligată să solicite pentru examinarea recuzării un avocat din oficiu, fapt pe care nu l-a făcut, prin ce a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare.

Distinct, cu privire la episodul din sat. *****, apelanții au relevat că nici un martor nu a confirmat careva discuții intre ei în sat. ***** și nici careva alte probe la fel nu confirmă aceasta. Or, însuși partea vătămată neagă că s-ar fi întâlnit cu Lozovan Ion ***** în sat. ***** și nici nu știe dacă Lozovan Ion ***** a fost vre-o dată în acest sat.

Din spusele părții vătămate se constată că el a făcut cunoștință cu Lozovan Ion ***** la 15.10.2015, iar către această dată GȚ „*****” nu numai că a livrat făină, dar dispunea și de hotărâre judecătorească de încasare a datoriei de la S.A. „Fabrica de Pâine Orhei”.

Mai mult ca atât, în perioada când acuzarea pretinde că ar fi avut loc discuția din sat. *****, S.A. „Fabrica de Pâine Orhei” deja era în insolvabilitate, nu lucra și nu putea primi făină.

Astfel, consideră că episodul cu pretinsa discuție în sat. ***** nu suportă nici o critică, fiind vorba de o apreciere eronată a probelor, dar și de o lipsă absolută de probe ce ar confirma purtarea discuțiilor între Lozovan Ion ***** și partea vătămată în sat. *****. Episodul respectiv de la început până la urmă a fost inventat de procurorul Grosu pentru a menține dosarul la Drochia, având un interes personal în rezultatele soluționării, nefiind obiectiv și imparțial, prin ce a fost încălcat dreptul lui Lozovan Ion ***** la un proces echitabil garantat de art.6 alin. (1) CEDO.

Cu referire la ilegalitatea sentinței în privința episodului din or. Orhei, s-a invocat că fiind audiat în calitate de martor principal al acuzării ***** nu a confirmat versiunea acuzării și a declarat că înțelegerea cu Igor ***** a atins-o el, fără participarea lui Lozovan Ion *****, l-a preîntâmpinat pe Igor ***** că din cauza situației financiare complicate S.A. „Fabrica de Pâine Orhei” se achită mai greu pentru făină.

Însă contrar acestor declarații, instanța de fond a indicat că vinovăția lui Lozovan Ion ***** s-ar confirma și prin declarațiile lui *****, fără însă a indica care anume declarații ar demonstra vinovăția inculpatului, deși nici o frază și nici un cuvint din declarațiile acestuia nu demonstrează vina inculpatului.

Declarațiile celorlalți martori ai acuzării sunt în genere irelevante cauzei, or, aceștea declară că a fost încărcată și transportată la Orhei făină, fapt pe care nimeni nu-l neagă, însă nimeni din ei nu-l cunoaște pe Lozovan Ion ***** și nici nu a auzit despre el.

Chiar și martorul *****, fratele părții vătămate, a declarat că pentru prima oară îl vede pe inculpat în sala de ședință, chiar și la insistența părții acuzării de a

se uita mai atent.

La fel, o importanță deosebită au și declarațiile martorului ***** Ion, care este tatăl părții vătămate, care a declarat că cunoaște persoana ce primea făina, arătând la avocat, fapt ce denotă caracterul mincinos al declarațiilor acestui martor, care a fost influențat de procuror sau de partea vătămată să arate la persoana care a fost în judecată, fără a i se comunica că în sală vor fi două persoane, iar acest fapt poate fi dedus din conținutul înregistrărilor audio al ședinței.

De asemenea, nici expertiza contabilă nu demonstrează vinovăția lui Lozovan Ion *****, deoarece aceasta demonstrează doar datoria Fabricii de Pâine, care rezultă din hotărârile judecătorești irevocabile.

Tot aici s-a relevat și faptul că, hotărârile judecătorești de încasare a diferitor sume de la Lozovan Ion ***** sânt irelevante cauzei, deoarece țin de relațiile cu alți agenți economici și nu au atribuție nici la Fabrica de Pâine, nici la SRL „Mirela Stela”, nici la G.T. „*****”.

Mai mult ca atât, în cadrul lor Lozovan Ion era fidejusor pentru întreprinderile în care avea cota de participare sau era în Consiliul de Administrare - S.A. „Elcom” și S.A. „API”, aceasta fiind o practică comercială frecventă când fondatorul sau administratorul este fidejusor pentru întreprinderea sa.

În speță, se constată că Lozovan Ion ***** nu a garantat rambursarea datoriei Fabricii de Pâine, careva contract de fidejusiune nu a fost încheiat. Implicarea lui în această istorie s-a început când ***** a cerut de la Fabrică restituirea parțială a datoriei, iar ***** l-a redirecționat la Lozovan Ion *****.

Ulterior, toate discuțiile și întâlnirile lor vizau doar de găsirea soluțiilor de rambursare a datoriei deja formate, iar Lozovan Ion ***** nu avea nici o atribuție la formarea acestei datorii, cu atât mai mult la determinarea lui ***** să livreze făină. Deci, nu poate fi vorba de sustragere prin escrocherie.

De asemenea, s-a indicat că implicarea lui Lozovan Ion ***** se datorează faptului că întreprinderile conduse de el, cît și Fabrica de Pâine, făceau parte din Asociația „Business Profit”, scopul căreia era ajutorul reciproc și, respectiv, el dorea să ajute Fabrica de Pâine să achite această datorie.

Astfel, din cele două contracte anexate la dosar pretinse de a avea și semnătura lui Lozovan Ion *****, unul este contractul de stingere a datoriei deja formate, adică din el rezultă că Lozovan Ion ***** avea atribuție doar la modul cum urma să fie stinsă datoria, nu la modul cum ea s-a format, cu atât mai mult că ea s-a format în urma livrării făinii într-o perioadă de timp când Lozovan Ion ***** și ***** nici nu se cunoșteau.

Cu referire la cel de-al doilea contract care se pretinde că ar avea semnătura lui Lozovan Ion *****, acest lucru nu a fost demonstrat, or, nici la urmărirea penală, nici la judecată Lozovan Ion ***** nu a confirmat că a semnat acest contract (de fapt nimeni nici nu l-a întrebat). La fel, nu există nici un raport de

expertiză sau altă probă ce ar confirma aceasta. Deci, persistă un dubiu neînlăturat, a semnat sau nu Lozovan Ion ***** acest contract, dubiu ce urmează a fi interpretat în favoarea lui.

Într-o altă ordine de idei, în situația dovedirii că anume Lozovan Ion ***** a semnat acest contract, aceasta oricum nu era să demonstreze vinovăția lui, or, martorul ***** a declarat clar că negocierile au fost cu el și acordul de livrare a făinii a fost atins între el și partea vătămată, fără participarea lui Lozovan Ion *****.

La fel, consideră că nici înregistrările audio nu demonstrează vinovăția lui Lozovan Ion *****, deoarece în primul rând nu se cunoaște dacă este vocea lui Lozovan Ion sau al altei persoane pe aceste înregistrări, iar Lozovan Ion nu a confirmat vocea sa, și nici nu s-a dispus vre-o expertiză fonoscopică.

În al doilea rând, nu s-a efectuat vreo măsură specială de investigație în cadrul căreia să se facă înregistrarea audio.

În al treilea rând, din discuțiile din înregistrarea audio rezultă doar că se discuta despre restituirea datoriei, nu despre faptul cine și în ce circumstanțe l-a determinat pe *****u Igor să livreze făina, reiterându-se faptul că la întoarcerea datoriei Lozovan Ion s-a implicat încercând sa ajute Fabrica de Pâine.

În asemenea circumstanțe, se concluzionează că Lozovan Ion ***** nu a întreprins nici un fel de acțiuni ce ar duce la faptul că făina a ieșit din posesia părții vătămate, lipsind latura obiectă a infracțiunii.

La fel, lipsește și latura subiectivă, or, din învinuirea formulată rezultă că Lozovan Ion ***** ar fi știut cu certitudine că Fabrica de Pâine nu o să se achite pentru făină, însă l-a determinat pe ***** să livreze făina, lucru combătut de materialele cauzei.

De asemenea, s-a constatat și faptul că Fabrica de Pâine urma să primească un credit, din care putea să se achite, inclusiv cu întreprinderile părții vătămate. Un atare credit trebuia să primească și S.A. „Elcom”, unde Lozovan Ion ***** era președinte a Consiliului, și o parte din bani să fie transferați Fabricii. Ambele credite urmau să fie primite de la BC „Moldindconbank” SA, care deja dăduseră acordul la ele, însă în urma istoriei cu „furtul miliardului”, la un șir de bănci, inclusiv BC „Moldindconbank” SA, a fost instituită guvernarea externă și s-a sistat eliberarea tuturor creditelor mari.

Mai mult ca atât, Banca a refuzat să restructureze creditul pe care Fabrica deja îl avea și toți banii ce parveneau pe contul Fabricii (care era la BC „Moldindconbank” SA) le lua Banca, fapt care de asemenea a influențat la posibilitatea Fabricii de a se achita cu întreprinderile lui *****.

În subsidiar, s-a indicat că din declarațiile martorului ***** s-a confirmat că Fabrica de Pâine se achita cu toți furnizorii, dar greu, permanent încălca cu mult termenele de achitare, inclusiv și cu el s-a achitat foarte greu, fiind și hotărâre

judecătorească de încasare, iar dacă nu se intenta insolvabilitatea (care de altfel s-a intentat chiar la cererea părții vătămate), mai greu, dar avea să se achite și cu întreprinderile lui *****, însă instanța nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorului respectiv.

Distinct, asupra ilegalității sentinței de condamnate ne vorbesc și cele expuse în rechizitoriu, or, la momentul când conform învinuirii se pretinde că ar fi fost comisă infracțiunea, dispoziția art.190 Cod penal suna în felul următor: „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere".

La moment, dispoziția articolului sună: „escrocheria, adică sustragerea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea sau menținerea în eroare".

Însă, învinuirea a fost formulată conform dispoziției care era în 2019, adică nici a celei de la momentul pretinsei fapte, nici a celei care este acum și procurorul nu a reînaintat în ședință învinuirea.

Latura obiectivă a escrocheriei se manifesta în „dobândirea ilicită", dobândirea înseamnă că făptuitorul întreprinde acțiuni în urma cărora bunul trece din posesia părții vătămate în posesia făptuitorului. Dar din dosar rezultă că făina nu a trecut în posesia lui Lozovan Ion *****, dar în posesia Fabricii de Pâine, adică Lozovan Ion nu a dobândit nimic, respectiv, nu se întrunește latura obiectivă.

De asemenea, în cadrul ședinței de judecată nu doar că nu s-a demonstrat că Lozovan Ion are vreo atribuie la Fabrica de Pâine, dar din contra, s-a demonstrat că el nu are la ea nici o atribuție. Acest lucru l-a declarat și martorul acuzării *****, dar și rezultă din rezultatele anexate la materialele cauzei a investigațiilor serviciului de Recuperare a Banilor Dobândiți pe cale ilicită din cadrul CNA.

Din aceste investigații se vede că Lozovan Ion ***** avea cote de participare în mai multe întreprinderi, direct sau indirect, precum și administra mai multe întreprinderi, însă SA „Fabrica de Pâine Orhei" printre ele nu este.

Aceste circumstanțe demonstrează următoarele:

a) Lozovan Ion era bisnesmen de proporții și, dacă nu interveneau circumstanțe neprevăzute, putea chiar el să se achite cu ***** (ulterior Fabrica urmând să-i restituie lui banii);

b) prin faptul livrării făinii la Fabrică Lozovan Ion nu a „dobândit" nimic.

Chiar din învinuirea formulată în partea descriptivă a rechizitoriului era să se adeverească că putea fi vorba doar de infracțiunea prevăzută de art. 196 Cod penal, adică de cauzare de daune prin înșelăciune sau abuz de încredere, deoarece s-a constatat că Lozovan Ion ***** nu a dobândit nimic, deci nu poate fi vorba de escrocherie.

În subsidiar, apelanții insistă că între partea vătămată și SA „Fabrica de Pâine Orhei" au avut loc relații juridico-civile, și nu relații juridico-penale, cu implicarea lui Lozovan Ion *****. Or, din hotărârea judecătorească irevocabilă anexată la

dosar rezultă că au avut loc relații juridico-civile, fiind vorba de relații contractuale dintre doi agenți economici, unul din care (S.A. „Fabrica de Pâine Orhei”) nu și-a îndeplinit în termen obligațiile contractuale, iar condamnarea lui Lozovan Ion ***** ar putea crea precedente când orice situație când un agent economic datorează ceva altui agent economic va putea fi privită ca o infracțiune, fapt ce ar constitui o încălcare a prevederilor art. 1 al Protocolului Adițional nr.7 la Convenția Europeană, care interzice privarea de libertate pe motivul imposibilității executării obligațiilor contractuale.

Finalmente, dat fiind faptul că în acțiunile lui Lozovan Ion ***** lipsesc elementele infracțiunii, acțiunea civilă depusă de partea vătămată este neîntemeiată, iar în situația în care Lozovan Ion ***** nu a comis nici o infracțiune, acesta nu urmează să suporte careva cheltuieli judiciare.

Argumentele părților:

În ședința de judecată avocatul Serghei Șteliman, acționând în interesele inculpatului Lozovan Ion *****, a pledat pentru admiterea apelului înaintat de apărare, casarea sentinței contestate și adoptarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Lozovan Ion *****. Subsecvent, a solicitat respingerea apelului declarat de partea vătămată ca fiind nefondat.

În fața instanței de apel inculpatul Lozovan Ion ***** a pledat nevinovat și a solicitat adoptarea unei sentințe de achitare.

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat în ședința de judecată a solicitat respingerea apelului declarat de apărare ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate, considerând că instanța a examinat cauza sub toate aspectele, iar probele acumulate dovedesc vinovăția inculpatului.

În ședința de judecată partea vătămată ***** a solicitat să fie respins apelul apărării și a inculpatului și să fie admis apelul său din motivele expuse.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul părții vătămate ***** și de a admite apelul comun al avocatului Serghei Șteliman și inculpatului Lozovan Ion *****, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția

sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

În temeiul prevederilor art.414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Dispoziția art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală stabilește că, instanța de apel verifică declarațiile şi probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, instanța de apel dispunând şi de dreptul procesual de a le da o nouă apreciere.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

În subsidiar, conform alin. (1) pct. 2) al aceluiași articol, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

În aceiași ordine de idei, Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost

corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

În contextul jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului şi, în special, al hotărârii din *25 iulie 2000 în cauza Tierce şi alţii împotriva San Marino*, s-a susținut că instanța de apel, precum şi instanța de recurs – în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt şi în drept, şi nu pot proceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau a nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta pe acesta și fără a evalua, în mod direct, elementele de probă prezentate de părți, în caz contrar procedura derulată în fața lor neîndeplinind exigențele unui proces (s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, drept garantat de art.6 CEDO). Anume chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Conform prevederilor art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa”.

În această ordine de idei, Colegiul penal statuează că principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În cauza de față, problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpatului a semnelor calificative subsecvente infracțiunii imputate, incriminate ultimului prin actul de învinuire şi cel de sesizare a instanței.

Astfel, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire şi încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

La caz, Colegiul penal atestă că cauza penală de învinuire a lui Lozovan Ion ***** a fost examinată în procedură generală.

Potrivit texturilor apelurilor înaintate, instanța de apel constată că partea vătămată ***** și-a manifestat dezacordul cu sentința în latura individualizării pedepsei și în latura acțiunii civile, iar inculpatul Lozovan Ion ***** și apărătorul acestuia, avocatul Serghei Șteliman, și-au manifestat dezacordul cu sentința

contestată în latura stabilirii vinovăției, considerând că în privința inculpatului urmează a fi adoptată o decizie de achitare.

Astfel, ținând cont de consecutivitatea chestiunilor ce urmează a fi soluționate de către instanța de judecată la adoptarea sentinței potrivit art. 385 Cod de procedură penală, precum și de consecutivitatea hotărârilor ce urmează a fi adoptate de instanța de apel potrivit art. 415 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră necesar de a se expune inițial asupra apelului înaintat de către inculpatul Lozovan Ion ***** și avocatul Serghei Șteliman, apoi asupra apelului depus de partea vătămată *****.

Cu titlu *secund*, Colegiul penal constată că probe noi atît acuzarea, cât și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Cu titlu de *terțio*, Colegiul penal consideră că instanța de fond a stabilit incorect starea de fapt, constatând faptele comise de către inculpatul Lozovan Ion ***** ca fiind dovedite integral, în contextul în care probatoriul administrat la caz arată o altă concluzie decât cea abordată de către instanță.

Astfel, Colegiul penal, verificând probele administrate la urmărirea penală, care au fost verificate în instanța de fond, consideră că la pronunțarea sentinței instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.101 alin. (1), 384 alin. (3) și 385 alin.(1) din Codul de procedură penală, or, aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată ca la adoptarea sentinței să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Cu întâietate, Colegiul penal v-a scoate în evidență eroarea de drept admisă de prima instanță la judecarea cauzei, care nu a ținut cont că faptele incriminate inculpatului Lozovan Ion ***** prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal se invocă a fi comise în perioada anilor 2015-2016 și 2016-2017, adică până la modificările operate prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din data de 17.08.2018.

Astfel, prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din data de 17.08.2018, norma de incriminare din această cauză − art. 190 alin. (1) din Codul penal, a fost modificată, după cum urmează: „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”, iar în dispoziția alineatului (2) litera c) s-a exclus.

La fel, instanța de apel notează că prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, a fost modificată dispoziția art.190 alin. (1) Cod penal, după cum urmează: „escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare”, inclusiv a agravantelor.

Așadar, după 26 august 2022 alin. (5) din art. 190 din Codul penal avea următorul cuprins: acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În același timp, art. 190 din Codul penal a fost completat cu alin. (6) cu următorul cuprins: acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Astfel, Colegiul remarcă faptul că din conținutul prevederilor legale sus-menționate ale art. 190 Cod penal reiese că legislatorul a concretizat fapta și consecințele prejudiciabile prin care se comite infracțiunea de escrocherie.

Prin modificările legislative ale art.190 Cod penal indicate supra, legislatorul n-a dezincriminat escrocheria, n-a schimbat conceptul escrocheriei sau conținutul ei, dar a înlocuit sintagmele prea generale, precum înșelăciunea și abuzul de încredere, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Escrocheria, în oricare din variantele sale, este o infracțiune contra patrimoniului, constând în înșelarea încrederii participanților la raporturile juridice patrimoniale, fapt absolut intolerabil în cadrul acestora.

În toate sistemele de drept, înșelăciunea sau escrocheria este o faptă incriminată și sever sancționată.

Scopul acestei reglementări este acela de a-i proteja pe cei ce își exercită cu bună-credință drepturile și libertățile economice, comerciale, inclusiv pe cele contractuale.

Este de notat că în pct.23 al deciziei Curții Constituționale nr.126 din 15 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin. (1) din Codul penal este menționat: „Curtea admite că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile.”

Deci, noua redacție a art.190 Cod penal nu decriminalizează acțiunile de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dar le concretizează în scopul evitării unor interpretări extensive defavorabile.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal notează că potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are

efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În lumina reflecțiilor de mai sus, modificările operate la art.190 Cod penal nu înlătură caracterul infracțional al faptei și nu ameliorează în alt mod situația persoanei care este învinuită că a comis infracțiunea.

Totodată, conform art. 6 alin. (1) Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale şi pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție, iar art.8 al Codului penal prevede că, caracterul infracțional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

De aici rezultă că, prin *Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din data de 17.08.2018, şi Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, însă în acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi (Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din data de 17.08.2018), care la acel moment (în perioada anilor 2015-2016 și 2016-2017) nu erau prevăzute de legea penală.

Prin urmare, instanța de fond prin sentința din 07 noiembrie 2023 a reținut că inculpatul Lozovan Ion ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de 190 alin. (5) din Codul penal, după semnele calificative: *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari* (redacția Legii nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din data de 17.08.2018), soluție care este eronată, or, deși sentința a fost adoptată la 07 noiembrie 2023, fapta presupusă fiind săvârșită de inculpat în perioada anilor 2015-2016 și 2016-2017, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 din Codul penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018.

În acest context, este evidentă concluzia că prima instanță la judecarea cauzei nu a ținut cont că infracțiunea prevăzută de 190 alin. (5) din Codul penal imputată inculpatului Lozovan Ion ***** se presupune că ar fi fost comisă în perioada anilor 2015-2016 și 2016-2017, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 din Codul penal prin Legii nr.179 din 26.07.2018.

Sub aspectul expus, Colegiul penal reiterează că instanța de fond a interpretat eronat normele de drept, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar în cele din urmă greșit a raportat probatoriul

administrat la caz și a ajuns la concluzia de condamnare a lui Lozovan Ion ***** în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în situația în care s-a adeverit că organul de urmărire penală nu a administrat suficiente probe ce ar demonstra cu certitudine că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie.

Deci, instanța de apel reiterează că sub aspectul elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate lui Lozovan Ion *****, probele administrate de către organul de urmărire penală, cercetate în ședința instanței de fond și suplimentar în ședința instanței de apel, nu sunt suficiente pentru a concluziona că faptele acestuia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, or, probatoriul administrat este contradictoriu circumstanțelor constatate în învinuirea înaintată lui Lozovan Ion *****.

Judecând apelul, Colegiul penal a constatat că potrivit rechizitoriului, inculpatul Lozovan Ion ***** se învinuiește în aceea că, *în perioada anilor 2015 - 2016, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în oraşul Orhei, prin inducerea în eroare a administratorului GŢ „Igor *****" şi SRL „Mirela-Stella", prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, a dobândit ilicit de la ultimul fainǎ de grâu în cantitate de 143 tone cu costul de 4,67 lei MD pentru un kg, în total 667810 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.*

*Tot el, în perioada anilor 2016-2017, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în satul *****raionul Drochia, prin inducerea în eroare a administratorului GŢ „Igor *****" şi „Mirela-Stella", prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, a dobândit ilicit de la ultimul fainǎ de grâu în cantitate de 58 tone cu costul de 4,67 lei pentru un kg, în total 270860 lei, prin ce a cauzat părţii vătămate un prejudiciu material în proporţii deosebit de mari*.

Acțiunile lui Lozovan Ion ***** au fost calificate de către acuzatorul de stat în temeiul art. 190 alin. (5) Cod penal *(în redacţia Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare 17.08.2018)* - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari.

În continuare, instanța de apel reține că inculpatul Lozovan Ion *****, fiind audiat în instanța de fond, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a

recunoscut-o și a declarat instanței că în anii 2016-2018 pe marginea dosarului intentat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal au fost emise două ordonanțe de refuz în intentarea procesului penal, prima a fost ordonanța de refuz în intentare emisă de procurorul Victoria Robu, după ce Banari Anatolie a anulat această ordonanță de refuz si a dispus începerea unei noi investigații, materialele au fost transmite lui Serghei Grosu, procuror în procuratura Drochia, care a emis o ordonanță de refuz în intentarea procesului penal, la care iarăși Banari Anatolie a emis ordonanță de anulare a ordonanței procurorului Grosu Serghei și a dispus înaintarea învinuirii cu remiterea materialelor procurorului Serghei Grosu. Reieșind din circumstanțele respective, a sesizat că Banari Anatolie are interes personal în intentarea dosarului penal.

Cu referire la fondul cauzei, a relatat că la data de 24 septembrie 2015 l-a sunat un cetățean, care s-a prezentat ca Igor *****, și care a solicitat o întâlnire, spunând că telefonul i-a sugerat *****, directorul Fabricii de pîne din Orhei. La Fabrica de pîne din Orhei nu a fost și nu este acționar sau membru al Consiliului de conducere, nu a primit careva venituri sub careva forme, cum ar fi salarii, dividende sau alte bunuri. La 24.09.2015 a acceptat să se întâlnească cu d-ul ***** în timp ce se afla la SA „Elcom", în care era acționar si președinte al societății.

D-ul ***** a venit cu un contract perfectat, până atunci nu l-a văzut, nu a auzit de el, nu a discutat la telefon. La data de 24.09.2015, întâlnindu-se la șantierul SA „Elcom", Igor ***** i-a prezentat un contract de stingere a datoriei între Fabrica de Pâine Orhei. Suma indicată în contract ca creanță constituia 144480 lei. ***** nu i-a spus că el deja lucrase cu Fabrica de mai mult timp, la care a efectuat livrări în lunile iunie și că avea un contract încheiat în baza căruia Fabrica de pâine avea o creanță de 144480 lei. El a venit pe data de 24.09.2015 la prima întâlnire cu contract de stingere a datoriei, care a fost coordonat cu Fabrica de pâine, și l-a rugat să-l susțină în obținerea datoriei.

La acel moment SA „Elcom" acorda-se peste doua milioane de lei împrumut Fabricii de pâine Orhei pentru majorarea capitalului circulat. Această datorie se regăsește și în materialele dosarului în creditorii chirografari de rangul 5, adică era creditor la această Fabrică, ca și Igor *****. Igor ***** i-a cerut ajutor în stingerea creanței, având în vedere relații statutare și comune printr-o asociație „Business Profit" SRL, în care ambele și SA „Elcom" și Fabrica de pâine, în total 20 de entități persoane juridice, conform statutului se ajutau reciproc în situații de criză.

Contractul din 24.09.2015 între GȚ „Igor *****" și Fabrica de pâine Orhei de stingere a datoriei l-a văzut la șantier în or. Orhei, care l-a adus Igor ***** la șantier în or. Orhei, până atunci nu a știut ca d-lui lucrează cu Fabrica.

A mai comunicat că din spusele lui Igor *****, la Fabrica de pâine din Orhei s-a format o datorie de 144480 lei, în legătură cu ce Igor ***** l-a rugat să-i acorde susținere în achitarea datoriei, cunoscând de la ***** despre Asociația

„Business Profit”. După ce Igor ***** i-a spus acest lucru, el l-a sunat pe *****, l-a ce ultimul i-a comunicat că lucrează de mult timp cu *****, că este un băiat bun şi dacă poate să-l susțină în acest proiect. La ce i-a comunicat lui ***** să î-i achite măcar 20 mii de lei și i-a promis lui ***** că o să întoarcă acești bani din alte surse. La ce ***** i-a achitat 20 mii de lei lui *****. Din solidaritate i-a spus lui Igor ***** că este creditor la fel la această Fabrică și o să depună efort pentru stingerea datoriilor formate la GŢ „Igor *****”, ca drept confirmare Fabrica de Pâine Orhei era în pragul obținerii unui credit de peste 4 milioane și 700 mii lei, cunoștea de acest lucru, deoarece a fost invitat de ***** la „Moldindconbank” din Orhei și a văzut decizia comitetului de creditare de eliberare a unui credit. Fabricii de pâine din Orhei nu i-a fost acordat credit, fapt ce a dus la imposibilitatea pentru moment de a achita creanțele față de Igor ***** şi SA „Elcom”. La 01.11.2015 s-a apropiat Igor ***** cu primul şi ultimul contract de vânzare-cumpărare a făinii. Acest contract era semnat de *****, aplicată ștampila și negociat volumul livrărilor, prețul făinii şi termenul de achitare. Conform acestuia Igor ***** urma până la 31 decembrie 2015 să livreze 100 de tone de făină în sumă totală de 560 mii lei, termenul livrării și obiectul contractului au fost stabilite în 61 de zile. Niciodată nu a participat la negocierea condițiilor contractuale cu privire la volumul și termenul de livrare a făinii, aceasta era prerogativa lui *****. Până la 31 decembrie 2015 a fost livrată o parte din volumul dat de 100 de tone. S-a încălcat termenul contractului, însă se continua livrarea făinii. Tot acest timp a finalizat construcția centrului de reabilitare al SA „Elcom”, în februarie 2016 l-a înregistrat la OCT Orhei, după care a întreprins măsuri de a gaja acest bun cu scopul de a obține un credit de 30 de milioane de lei, ca ulterior prin intermediul Asociației „Business-Profit” să acorde Fabricii de Pâine Orhei încă un împrumut pentru a fi achitați creditorii Fabricii de pâine, printre care Igor *****, SA „Elcom” și alți asociați din „Business-Profit”. Creditul nu l-a obținut şi lui ***** nu a fost achitată datoria.

Stoparea creditării Fabricii de pâine din Orhei de către „Moldindconbank” a avut loc după semnarea contractului între „Mirella Stela” și Fabrica de Pâine din Orhei.

Toți agenții economici, în total 20, conform statutului asociați într-o organizație SRL „Business-Profit”, aveau scop de a ajuta şi de a susține pe membrii săi în diverse situații economice financiare, din care făcea parte și Fabrica de pâine din Orhei, cărei erau prestate servicii de transport, asigurare cu carburanți, surse financiare pentru majorarea capitalului circulant, pentru procurarea mărfurilor necesare producerii, de către toate aceste companii, care se regăsesc în tabelul definitiv al creditorilor SA „Fabrica de pâine Orhei”.

La sfârșitul anului 2015 începutul anului 2016, la adresarea Fabricii de pâine, SA „Elcom” prin decizia unanimă a Consiliului societății s-a decis de a gaja o

parte din bunuri în scopul asigurării creditului în circa 8 milioane de lei, pentru ca beneficiara să își onoreze obligațiunile sale, adică datoriile debitoare față de partenerii societății furnizori de materie primă, infrastructura, gaz, apă, lumină, carburanți, totodată, la sfârșitul anului 2015 a întreprins măsuri în scopul dat şi BC „Moldindconbank" SA, care prin decizia Consiliului a aprobat eliberarea creditului, însă în perioada direct următoare a avut loc „furtul miliardului", imediat Banca Națională a eliberat conducerea actuală și a numit prin hotărârea sa administrarea externă, s-a decis de minimalizat toate riscurile, de retras deciziile de creditare a tuturor agenților. SA „Elcom" alături de SA „Mirela Stela" şi GŢ „Igor *****" erau creditori al SA „Fabrica de pâine din Orhei". Intenția sa era una nobilă, a prins rădăcini în timp, încă din 2009-2012, când directorul Fabricii de pâine era sora sa Grecu Maria, care după deces a fost înlocuită de *****, totodată, în scopul de a ajuta şi achita creditorii. Fiind președinte a SA „API", la ședința Consiliului la solicitarea Fabricii de pâine a propus ca datoria fabricii față de SRL „Mirela Stela" şi GŢ „Igor *****u" să fie stinsă cu produse vinicole, dar ***** i-a comunicat că ei nu vreau vin. SA „Elcom" a solicitat un credit de 30 milioane de lei pentru a păstra Fabrica de pâine din Orhei şi a dezvolta producerea mai departe. Pe Igor ***** nu l-a influențat să încheie contract cu Fabrica de pâine. A vrut să îl ajute ca pe un om. Careva funcție la Fabrica de pâine din Orhei nu a avut. Acţiuni în proprietatea Fabricii de pâine nu a avut, nu a fost acționar, nu a primit nici o plată, dividente, salarii. De la întreprinderea SRL „Mirela Stela" şi de la GŢ „Igor *****u" nu a primit nici o făină. Președintele consiliului la Fabrica de pâine nu era el personal, dar la SA „Elcom", a cărui acționar era. SA „Elcom" a împrumutat Fabricii de pâine în anul 2014-2015 circa 2 milioane de lei. Tangența cu Fabrica de pâine era doar în aceea că cumpăra din magazin ca un consumator simplu, cetățean al RM şi îl durea despre calitatea pâinii, alte careva tangențe nu a avut. Fabrica de pâine avea intenție să se achite cu SRL „Mirela Stela" şi GŢ „Igor *****u".

La momentul cunoașterii cu Igor ***** nu a cunoscut dacă ultimul avea careva relații cu Fabrica de pâine. În calitate de reprezentant a SA „Elcom" a văzut proiectul de restructurare a întreprinderii, era unul bun, a fost discutat la adunarea creditorilor, unde era şi el, Banca având administrarea externă a dispus toate activele să fie aduse, să nu dea la nimeni credite, toți au aprobat acest plan. La adunarea generală în calitate de creditor a participat personal ca reprezentant al creditorilor SA „Elcom", SA „Codru", SRL „Orsa Cor" etc., împuternicit prin procură.

L-a notificat pe Igor ***** că dorește să îl ajute cu achitarea datoriei Fabricii de pâine cu vin, reacția acestuia nu o ține minte, inițial a fost de acord, pe urmă a refuzat. SA „Elcom" a avut credite de la BC „Moldindconbank" şi BC „Banca Socială". Ca persoană fizică a fost fidejusor al SRL „Coloana Auto" în raporturile contractuale cu „Total Leasing Finance". A avut relații comerciale SRL „API" cu

compania „Loza” din Statele Unite. SA „Basarabia” era societate din structura „Business-Profit” şi o ajuta ca şi pe toţi. În perioada 2010-2015 a fost fidejusor cu soția al SA „Basarabia” şi a gajat în scopul acesta apartamentul său. Împreună cu soția a pus în gaj apartamentul în care trăiau, aceasta a fost până la contractele cu Igor *****. Apartamentul a fost transmis în posesie „Băncii Sociale”. Conform contractului între SA „API” şi SRL „MGL Frigor” au fost livrate struguri la SA „API”, care la rândul său dispunea de utilaj modern de producerea vinului, s-au achitat serviciile pentru prelucrare, producerea vinului şi păstrarea lui la SA „API”. Din numele său ca persoană fizică, aferent acestui contract a fost încheiat contract de fidejusiune. Această datorie a fost cercetată în ședința de judecată, ca urmare datoria s-a încasat solidar de la SA „API” şi dânsul în calitate de fidejusor în beneficul SRL „MGL Frigor”.

Așadar, se atestă că inculpatul Lozovan Ion ***** nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptelor incriminate, iar Colegiul penal constată că, la caz, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate careva probe care să demonstreze cert și fără echivoc că faptele inculpatului Lozovan Ion ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, de către procuror în susținerea învinuirii imputate inculpatului Lozovan Ion ***** au fost administrate următoarele probe și înscrisuri cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și suplimentar în ședința instanței de apel, după cum urmează:

-plângerea lui ***** Ion din 31.07.2018, potrivit căreia a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Lozovan Ion ***** (factor de decizie al SA „Fabrica de pâine Orhei”), domiciliat în or. Orhei str. Chișinăului 4 ap. 3, și a cet. ***** (factor de decizie SRL „Casa Pâini”), dom. or. Drochia, care prin abuz de încredere și înșelăciune au dobândit de la el făină de grâu în cantități mari, și anume: Lozovan Ion ***** aproximativ 134 tone de făină de grâu (ce constituie o valoare totală de 756280 lei), iar Lidia Cliamuțan aproximativ 58 tone făină de grâu (ce constituie o valoare totală de 262411 lei) *(f.d.25, vol.I);*

- procesul-verbal privind actele de constatare din 31.07.2018 *(f.d.26-28, vol.I);*

- copia actului verificării decontărilor reciproce din 02.03.2016 cu facturi fiscale, prin care s-a constatat că SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în temeiul facturilor fiscale nr. JB 4224657, JB 4224658, JB 4224660, JB 4224662, JB 4224665, JB 4224663, JB 42246564, JB 4224666, JB 42246568, pentru perioada 01.11.2015-02.03.2016 a admis față de SRL „Mirela-Stella” o datorie în mărime de 611800 lei *(f.d.29-39, vol.I);*

Colegiul penal din cuprinsul facturilor fiscale constată indubitabil faptul că SRL „Mirela-Stella” a livrat SA „Fabrica de Pâine din Orhei” făină de grâu în

diverse cantități, făină ce a fost livrată de către furnizor cumpărătorului în or. Orhei str. Boris Glavan 5 și care a fost recepționată de către reprezentantul cumpărătorului, fapt confirmat prin semnătura și ștampila întreprinderii aplicată în facturile fiscale la rubrica „Primit bunurile compărătorul".

- copia contractului încheiat între GȚ „*****" și SA „Fabrica de Pâine din Orhei" din 24.09.2015, prin care se constată că părțile prin concesiuni reciproce au convenit să stingă datoria în mărime de 144480 lei până la 20.12.2015, contract care a fost semnat de către administratorul ***** și ***** *(f.d.40, vol.I);*

- copia contractului de vânzare-cumpărare din 01.11.2015 încheiat între vânzătorul SRL „Mirella-Stella" în persoana lui *****u Igor și cumpărătorul SA „Fabrica de Pâine din Orhei" în persoana lui *****, care are ca obiect 100 tone de făină de grâu la prețul de 560000 lei, plata contractului urmând a fi realizată în termen de 60 zile din momentul semnării contractului, prin virament *(f.d.41, vol.I);*

- cererea de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui ***** Ion din 08.08.2018 *(f.d.50, vol.I);*

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate ***** Ion din 08.08.2018 *(f.d.52-53, vol.I);*

- ordonanța de recunoaștere a lui ***** Ion în calitate de parte civilă din 08.08.2018 *(f.d.54, vol.I);*

- ordonanța procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii r-nului Drochia Anatolie Banaru din 16.10.2018 prin care a fost anulată ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 03.09.2018 *(f.d.66-67, vol.I);*

- confirmarea nr.232/120 din 20.11.2018, prin care se constată că executorul judecătoresc Victoria Țarină a confirmat faptul că la 04.11.2016 în temeiul dispoziției de plată nr. 1621 SA „Fabrica de Pâine din Orhei" a virat în contul GȚ „*****" suma în mărime de 22482,28 lei în temeiul titlului executoriu 2c-24/2016 din 22.02.2016 *(f.d.96, vol.I);*

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 17.10.2019 *(f.d.114, vol.I);*

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 01.08.2019, prin care s-a dispus ridicarea de la ***** Ion a extrasului de evidență contabilă de la SRL „Mirella-Stella", extrasului de evidență contabilă între GȚ „*****" și SA „Fabrica de Pâine din Orhei", extrasului de evidență contabilă între SRL „Mirella-Stella" și SRL „Casa Pâinii", extrasului de evidență contabilă între GȚ „*****" și SRL „Casa Pâinii" *(f.d.142-143, vol.I);*

- copia facturii fiscale nr. WA 0599965 din 21.04.2015, prin care se confirmă că GȚ „*****" a livrat SA „Fabrica de Pâine din Orhei" 10 tone făină de grâu, făina fiind livrată de către furnizor cumpărătorului în or. Orhei și care a fost recepționată de către reprezentantul cumpărătorului *****V. , fapt confirmat prin semnătura și ștampila întreprinderii aplicată în facturile fiscale la rubrica „Primit bunurile compărătorul" *(f.d.145, vol.I);*

- copia facturii fiscale nr. WA 0870004 din 13.05.2015, prin care se confirmă că GȚ „*****” a livrat SA „Fabrica de Pâine din Orhei” 20 tone și 100 kg fainǎ de grâu, fǎina fiind livratǎ de cǎtre furnizor cumpărătorului în or. Orhei și care a fost recepționată de către reprezentantul cumpărătorului *****, fapt confirmat prin semnătura și ștampila întreprinderii aplicată în facturile fiscale la rubrica „Primit bunurile compărătorul” *(f.d.146, vol.I);*

- copia contractului încheiat între GȚ „*****” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei” din 24.09.2015, prin care se constată că părțile prin concesiuni reciproce au convenit să stingă datoria în mărime de 144480 lei până la 20.12.2015, contract care a fost semnat de către administratorul ***** și ***** *(f.d.147, vol.I);*

- actul de verificare privind decontările reciproce la 01.01.2015 între SRL „Mirella-Stella” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, prin care se constată că ultima la data de 01.01.2016 a admis o datorie față de prima în mărime de 224000 lei, la 01.01.2017 o datorie în mărime de 676800 lei, aceiași datorie existând și la data de 01.01.2018, 01.01.2019 și 07.05.2019, cu anexarea facturilor fiscale ce justifică această datorie *(f.d.148-162, vol.I);*

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 14.08.2019 cu anexe *(f.d.170-185, vol.I);*

- raportul de expertiză judiciară nr. 1863-1874 din 03.09.2019, prin care se constată că în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către GȚ „*****” a fost livrată fǎinǎ de grâu în adresa SRL „Casa Pâini” în valoare de 240000 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SRL „Mirella-Stella” a fost livrată fǎinǎ de grâu în adresa SRL „Casa Pâini” în valoare de 396420,02 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către GȚ „*****” a fost livrată fǎinǎ de grâu în adresa SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în valoare de 144480 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SRL „Mirella-Stella” a fost livrată fǎinǎ de grâu în adresa SRL „Casa Pâini” în valoare de 676800 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SRL „Casa Pâini” în adresa SRL „Mirella-Stella” s-au efectuat achitări a mijloacelor bănești pentru fǎina de grâu procurată în valoare totală de 336000 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SRL „Mirella-Stella” în adresa GȚ „*****” nu s-au efectuat achitări a mijloacelor bănești pentru fǎina de grâu procurată în valoare de 24000 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SA „Fabrica de Pâine din Orhei” nu s-au efectuat achitări a mijloacelor bănești în adresa SRL „Mirella-Stella” pentru fǎina de grâu procurată în valoare de 676800 lei; în perioada 01.01.2015-07.05.2019 de către SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în adresa GȚ „*****” s-au efectuat achitări a mijloacelor bănești pentru fǎina de grâu procurată în valoare de 20000 lei; datoria SA „Fabrica de Pâine din Orhei” către SRL „Mirella-Stella” pentru fǎina de grâu procurată constituie 676800 lei; datoria SA „Fabrica de Pâine din Orhei” către GȚ „*****” pentru fǎina de grâu procurată constituie 124480 lei; datoria SRL „Casa Pâini” către SRL „Mirella-Stella” pentru

făina de grâu procurată constituie 60420 lei; iar datoria SRL „Casa Pâini” către GȚ „*****” pentru făina de grâu procurată constituie 24000 lei *(f.d.190-207, vol.I);*

- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 27.05.2019, prin care se constată că de la ***** Ion a fost ridicat un CD cu imprimarea audio *(f.d.216-217, vol.I);*

- purtătorul de informație CD-R cu înregistrare audio dintre cet. *****u Igor și cet. Lozaovan Ion *(f.d.218, vol.I);*

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.10.2019 *(f.d.219-222, vol.I);*

- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict din 29.11.2019 *(f.d.225, vol.I);*

- ordonanța privind anexarea documentului la cauza penală din 29.11.2019 *(f.d.5, vol.II);*

- procesul-verbal de consemnare a rezultatelor investigației financiare paralele pe cauza penală nr. 2019120213 din 05.12.2019 *(f.d.12-13, vol.II);*

- procesul-verbal despre rezultatele investigațiilor financiare paralele desfășurate în cauza penală nr. 2019120213 din 05.12.2019, prin care se constată că Lozovan Ion ***** deține acțiuni la următoarele societăți: SA „Drum-2 Orhei”, SA „Deservire-Orhei” și SA „CA 2830” *(f.d.27, vol.II);*

- ordonanța privind punerea sub sechestru a bunurilor din 17.12.2019 *(f.d.28-31, vol.II);*

- procesul-verbal privind prezentarea materialelor de urmărire penală din 30.12.2019, prin care se constată că Lozovan Ion ***** a solicitat scoaterea sa de sub urmărire penală din lipsa elementelor infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal *(f.d.82, vol.II);*

- ordonanța privind respingerea cererii din 30.12.2019 *(f.d.83-84, vol.II);*

- acțiunea civilă înaintată de GȚ „Igor *****u” și SRL „Mirela-Stella” împotriva lui Lozovan Ion ***** *(f.d.142-144, vol.II);*

- cererea de concretizare a acțiunii civile înaintată de GȚ „Igor *****u” și SRL „Mirela-Stella” împotriva lui Lozovan Ion ***** *(f.d.116-118, vol.IV);*

- încheierea Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05.06.2023, prin care a fost respinsă cererea avocatului Serghei Șteliman în numele inculpatului Lozovan Ion ***** prin care s-a solicitat strămutarea judecării cauzei penale de învinuire a lui Lozovan Ion ***** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal de la Judecătoria Drochia la o altă instanță egală în grad ca fiind neîntemeiată *(f.d.154-156, vol.IV);*

- declarațiile părții vătămate *****u Igor din 19.12.2020, care în instanța de fond a relatat că Lozovan Ion s-a prezentat ca proprietar şi acționar al SA „Fabrica de pâine din Orhei”, în afară de care avea şi alte activități, spunând că deține Fabrică de vinuri, benzinărie, Centru de transport, Fabrică de mobilă, Centru medical „Doctor”, dar unde au stat la terasă, fiind totodată și locul unde au făcut şi

contractul. Toate aceste activități pe care le-a menționat nu le-a probat prin documente, i-a spus că mai are un centru de construcții, că este un om de afaceri cu foarte multe întreprinderi. La acel moment când ducea tratative de cantitatea de fainã, *dumnealui știind că Fabrica de pâine avea datoria de 144800 lei față de GȚ „ *****”,* i-a dat garanția prin faptul că chiar atunci a telefonat la Fabrica de pâine din Orhei să fie transferate 20000 lei pe contul Gospodăriei Țărănești.

Din portbagajul mașinii personale de model „BMW” a scos un braț de bani, i-a dat 2 cutii de sticle de vin și cartela de vizită, după care au mers la centru medical „Doctor”, atunci se finisa construcția centrului medical. Lozovan Ion spunea că la data de 08.11.2015 se va da în exploatare clădirea şi că a făcut calcule, conform cărora va avea un venit zilnic de la 82000 până la 100000 lei, aceasta a fost ca o promisiune că la deschiderea centrului se va face achitarea.

Lozovan Ion l-a întrebat ce cantitate poate să livreze, la care i s-a spus că pot fi livrate 100 tone de făină de grâu. Suma transferată de 20000 lei l-a convins să mai încheie un contract cu domnul Lozovan Ion. Era ferm convins că dumnealui va restitui datoria. Au urmat livrări de făină de grâu de către SRL „Mirela-Stella” în suma totală de 625000 mii lei.

Din momentul încheierii contractului până la ziua de astăzi nu a primit nici un leu, și nici pe contul Gospodăriei Țărănești nu au fost efectuate careva transferuri. Datoria urma a fi achitată integral pînă la 01 ianuarie 2016, însă mai târziu a înțeles că a fost dus în eroare. La data de 08.11.2015 s-a deschis centrul medical, atunci au apărut primele dubii că se va achita datoria. Știind că Ion Lozovan a avut o intervenție chirurgicală, l-a luat din ședință, care a avut în incinta centrului medical, l-a pus în mașina personală şi l-a dus acasă, dumnealui nu putea merge, l-a dus chiar pe pat. Apoi a mai fost de multe ori la el acasă, a solicitat să achite datoria pentru faina de grâu livrată, dumnealui a promis că datoria va fi restituită.

În vara anului 2018 a mers cu rugămintea din nou să facă achitarea, s-a vorbit de careva proceduri de insolvabilitate, deja a înțeles că nu vrea sau nu are de unde da datoria. În procedura de insolvabilitate sunt mai mulți creditori, Lozovan Ion era ca acționar/proprietar. Văzând multitudinea de creditori a înțeles că Lozovan nu se va mai achita, care se eschiva de fiecare dată de la întrebarea cu privire la datorii.

A mai declarat că făina ajungea la Orhei în tonaj mare, un bus de 5 tone, livra marfa la Orhei. Având în vedere datoria existentă nu avea să facă pasul de a mai livra fainã, însă aura și convingerile domnului Ion Lozovan l-au influențat. Contractul a fost semnat la data de 15.10.2015, însă s-a indicat data de 01.11.2015, data de livrare a făinii. Din discuții a înțeles că Ion Lozovan este proprietarul şi cu directorul se încheie contractul. Dorința de a încheia contract a fost reciprocă. Contractul care a fost negociat, proiectul acestuia l-a pregătit personal şi ambii l-au semnat, au aplicat ștampile de ambele părți, după care a fost trimis la Fabrica de pâine şi i s-a dat o persoană garantă. A avut atât de multă încredere în Ion Lozovan

atunci, că era de acord să semneze contractul chiar în acea zi. A crezut în vorba inculpatului cu privire la venitul de 100000 lei. Știind că toate centrele funcționau, din aceste considerente a făcut livrări în luna iunie 2016. Nu cunoaște toate momentele în ceea ce ţine de procesul de insolvabilitate. Este o hotărâre de judecată privind încasarea datoriei respective cu un tabel de creanțe. A avut un reprezentant în bază de procură care se ocupa de colectarea datoriilor. *Când a făcut cunoştinţă cu Ion Lozovan, Fabrica de pâine avea o datorie în sumă de 144440 lei faţă de GŢ „*****”. După 15.10.2015 a fost livrată faina doar de SRL „Mirela Stela”*. Vreun contract de fidejusiune separat nu a fost încheiat. Tratativele de insolvabilitate le-a dus Breahnă Filip, era un reprezentant în procedură de insolvabilitate, nu cunoaște toate momentele, deoarece nu are studii juridice. *Nu cunoaşte dacă Ion Lozovan a fost în sat. ***** din r-nu1. Drochia*. Ion Lozovan personal nu i-a dat bani. Când s-a transportat făina la depozit de la Fabrica de pâine, Ion Lozovan nu a fost prezent la fața locului. De a semna careva facturi erau împuternicit directorul şi contabilitatea, fiindcă Ion Lozovan era proprietar. Confirmă faptul că inculpatul Lozovan Ion ***** era uneori prezent la Fabrica de pâine, de asta cunoștea un depozitar pe nume Grigore, care era angajat la Fabrica de pâine atunci când se livra făina. Calitatea la făina livrată era bună, de fiecare dată se făcea proba la fainâ. Nu cunoaște despre holdingul pe care îl deținea Lozovan Ion *****. După ce a fost inițiată procedura de insolvabilitate, fainâ nu s-a mai livrat *(f.d.49-55, vol.V);*

- declarațiile martorului *****u Oleg Ion din 20.07.2021, care în instanța de fond a menționat că din sala de ședință cunoaște pe *****, care este fratele său, menționând că începînd cu anul 2014 fratele său ***** se ocupa cu făina, pe care o transporta la fabricile de panificație. Moara fratelui se afla în sat. ***** r-nul Drochia, la acel moment ***** avea deschis GȚ „Mirela Stela”. El a activat la moara lui ***** în perioada anilor 2014 -2017 în funcție de manager pe vânzări. Cunoaște că ***** a avut încheiat contract cu SA „Fabrica de pâine din Orhei”. Tratativele privind încheierea contractului cu SA „Fabrica de pâine din Orhei” au fost duse cu *****. Lozovan Ion era director general la SA „Fabrica de pâine din Orhei”, însă personal nu l-a văzut, dar cunoaște din spusele fratelui și din spusele dlui *****, director adjunct a lui Lozovan Ion, care deseori îl înlocuia. Din experiența proprie s-a ocupat cu transportarea făinii la SA „Fabrica de pâine din Orhei”. Transporta făina cu automobilul de model „Volkswagen LT 28” cu n/î DR 743, uneori efectua câte 2 ture, a câte 2 tone o încărcătură, în total se primea cam 6 zile, adică de 12 ori pe săptămână. Au mai fost cazuri când făina era transportată de o altă persoană pe nume Mihail din mun. Bălți cu automobilul de marca „Mercedes”, n/î nu își amintește, de culoare galbenă. A mai fost transportată făina la SA „Fabrica de pâine din Orhei” cu autocamion TIR, fiind angajat și achitat de partea vătămată, nu cunoaște cine era șoferul. Făina transportată la SA „Fabrica de

pâine din Orhei” era înmânată lui *****. Pentru făina transportată se achita *****, însă nu se achitau complet toată suma, se achita cheș. Se achita nu din suma cât costa făina transportată, ci din suma datoriei care s-a adunat în total.

Astfel, a fost achitată o parte din bani și a rămas datoria în sumă de circa 700000 lei și ceva. În totalitate au fost transportate circa 60 tone de făină. SA „Fabrica de pâine din Orhei” motiva că nu are posibilitatea să achite datoria, deoarece se afla în faliment. Din spusele lui ***** și a fratelui ***** cunoaște că Lozovan Ion urma să achite toată suma. Cunoaște că fratele său ***** de mai multe ori a discutat cu Lozovan Ion ***** prin convorbiri telefonice, a fost la dumnealui la domiciliu la Orhei și a discutat în privința achitării datoriei acumulate, însă rămânea numai cu promisiuni din partea acestuia. Grițco Vladimir era angajat ca hamal la moara din sat. ***** r-nul Drochia. ***** nota și el într-un registru banii care se scoteau din contabilitate și erau achitați cheș pentru făina livrată. Despre faptul că ***** este director adjunct al SA „Fabrica de pâine din Orhei” cunoaște din spusele contabilității *(f.d.56-58, vol.V);*

- declarațiile martorului ***** din 20.07.2021, care în instanța de fond a menționat că din sala de ședință îl cunoaște pe Lozovan Ion ca fiind persona care a cumpărat făină de la ***** şi de la ***** Oleg. Cunoaște acest fapt, deoarece a încărcat făina în mașini. Pe ***** îl cunoaște, deoarece sunt din același sat și lucrează la moara acestuia. La urmărirea penală careva declarații nu a depus. A comunicat că a fost un polițist din mun. Bălţi, care i-a pus întrebări pe cazul dat şi el a dat declarații. A activat în calitate de hamal la moara din sat. ***** aproximativ în anii 2014-2015, precis nu poate spune. Moara din sat. ***** producea făină de grâu. Oleg ***** i-a spus că a dus multă faină la Lozovan Ion ***** şi că ultimul nu se achită. Nu cunoaște precis în care raion se transporta făina. Din anul 2015 era angajat oficial la moara din sat. *****. La Orhei la descărcarea făinii nu a fost, doar încărca făina pe loc. La moara din sat. ***** mai veneau și alte mașini în afară de cele a familiei *****. A participat la încărcare a două camioane pentru Orhei. Pe Lozovan Ion l-a văzut în anul 2015 la moară în sat. *****, unde a vorbit cu Oleg *****. Nu cunoaște cu-i aparține şi adresa brutăriei unde s-a transportat făina. Cunoaște că s-a încărcat făina pentru Lozovan. A înțeles că Oleg ***** vindea făina la brutărie, nu a întrebat unde, cunoaște doar că lui Lozovan. Făina procurată de Lozovan a fost încărcată într-un camion TIR, busul lui ***** şi încă careva busuri „Mercedes”, culoarea nu ține minte. A participat la încărcat. Pe Lozovan Ion nu l-a văzut la volanul unei mașini ce transporta făina. Cînd încărca făina, Lozovan Ion a fost prezent o singură dată, care discuta cu familia *****, l-a văzut personal. Lozovan Ion a venit la moara din sat. ***** cu mașina, marca şi culoarea automobilului nu cunoaște, era singur în mașină. Pe Lozovan Ion l-a văzut la moara din sat. ***** aproximativ la ora amiezii *(f.d.59-60, vol.V);*

- declarațiile martorului ***** ***** din 28.07.2021, care în instanța de fond a relatat că din sala de ședință îl cunoaște pe *****, care îi este fiu, și pe persoana care stă lângă avocat, care seamănă cu Lozovan Ion. Moara din sat. *****r-nul Drochia aparținea fiului său *****. Nu ține minte dacă Lozovan Ion a fost la moară în anul 2015. La moara din sat. ***** r-nul Drochia se producea şi se produce făină din grâu. La moară îi ajuta pe feciorii săi Oleg ***** şi Igor *****. Din anul 2015 Vladimir Griţco lucra la moară în calitate de hamal. ***** s-a înțeles cu Lozovan Ion să ducă făină la SA „Fabrica de pâine din Orhei", în acest sens a fost încheiat un contract. Făina se transporta la Orhei cu busul - camion de culoare albă, care îi aparține. ***** Oleg era la volanul busului, iar el îl însoțea în calitate de pasager. Se transporta de fiecare dată făină în cantitate de 2 t. sau 2,5 t. Nu își aduce aminte dacă se achita pentru făina transportată. Pe Lozovan Ion l-a văzut când a transportat a treia oară făina la SA „Fabrica de pâine din Orhei", care se află la marginea Orheiului, în regiunea fabricii de încălțăminte care nu lucrează.

Din discuțiile cu ***** privitor la faptul că făina transportată nu se achită, urmau a fi achitate circa 700000 lei pentru făină. În afară de busul alb, făina a mai fost transportată şi cu 2 camioane de tip TIR. Camioanele de tipul TIR au fost comandate de la Orhei. Din câte știe, în afară de camioanele de tip Tir au mai fost mașini cu care s-a mai transportat făina, însă nu poate spune precis. Nu a fost prezent la înțelegerea lui Lozovan Ion cu *****. Înțelegerea de a transporta făina a avut loc la SA „Fabrica de pâine din Orhei". A auzit că camioanele de tip TIR se duc la Orhei, dar nu cunoaște cine le-a închiriat. A înțeles că mașinile au fost închiriate de SA „Fabrica de pâine din Orhei", iar din discuțiile șoferilor a înțeles că duc făina la Orhei. A fost la Orhei cu ***** Oleg când l-a văzut pe Lozovan Ion, care se afla la vreo 3-4 metri de la mașină, ***** Oleg se afla lângă mașină *(f.d.61-62, vol.V);*

- declarațiile martorului *****, care în instanța de fond a menționat că din sala de ședință îl cunoaște pe Lozovan Ion şi Igor *****, cu ambii fiind în relații de serviciu. Relațiile de serviciu cu Lozovan Ion constau în aceea că el era director la SA „Fabrica de pâine din Orhei", iar Lozovan Ion deținea funcție de conducere la alte întreprinderi, cum ar fi SA „ELCOM" din or. Orhei, SA „API". Toate întreprinderile date erau asociate într-o întreprindere de ajutor reciproc „Business Profit". Tangența lui Lozovan Ion cu SA „Fabrica de pâine din Orhei" consta în conlucrarea întreprinderilor. Registrul de evidentă al acționarilor nu se afla la Fabrică, deoarece directorul nu ducea evidența acționarilor. Era întreprindere specială care ducea evidența - Registru. Lozovan era prezent la toate adunările acționarilor care se organizau, însă nu poate spune dacă era acționar sau reprezentant prin procură. La organul de urmărire penală a declarat că probabil era deținătorul acțiunilor. A accentuat atunci că nu cunoaște cu certitudine. La fel, nu cunoaște cine sunt ceilalți deținători de acțiuni al SA „Fabrica de pâine din Orhei".

Pe la finele anului 2014, poate începutul anului 2015, ***** s-a apropiat la SA „Fabrica de pâine din Orhei” cu propunerea de a livra făină către Fabrică. Probabil s-a apropiat directorul comercial şi i-a spus că ***** vrea să discute cu el. Nu ține minte dacă ***** era singur sau cu cineva, au discutat în biroul de serviciu. *El personal a discutat cu *****, s-au convenit şi s-au înțeles la preț.* Nu ține minte dacă în birou mai era cineva. Contractul privind livrarea făinii a fost încheiat între SA „Fabrica de pâine din Orhei” şi GȚ „*****”. Nu ține minte la ce sumă a fost încheiat contractul. Făina a fost livrată la SA „Fabrica de pâine din Orhei”. O parte de bani a fost achitată, iar o parte - nu. Nu ține minte precis toată suma, ține minte că a fost achitat prin numerar lui ***** 20000 lei. Probabil au fost transferate şi careva bani prin transfer, nu poate spune precis. Știe că a fost aplicată asigurarea pe contul pe care urma să fie transferați banii. ***** a venit cu solicitarea de a accelera achitarea datoriilor. Au discutat privind posibilitatea achitării datoriei, s-a străduit să fie achitarea în măsura posibilității. Nu ţine minte precis ce a fost achitat, datele sunt fixate în contabilitate.

***** odată s-a apropiat de el şi l-a întrebat cine este Lozovan Ion și dacă poate d-lui să ajute Fabrica. I-a spus că Lozovan Ion poate ajuta Fabrica şi că a mai ajutat şi anterior Fabrica prin intermediul întreprinderilor care le deține. Probabil i-a dat şi un număr de telefon a lui Lozovan Ion şi probabil i-a spus unde acesta activează.

În toamna anului 2015, nu ține minte precis, aflându-se în afara r-lui Orhei l-a telefonat Lozovan Ion şi l-a întrebat dacă are necesitate de făină pentru SA „Fabrica de pâine din Orhei”, la ce a răspuns că are nevoie. Lozovan Ion i-a comunicat că s-a adresat la dânsul o persoană care dorește să livreze făină către SA „Fabrica de pâine din Orhei”. A întrebat cine este persoana şi d-lui a spus că este *****. A spus lui Lozovan Ion că lucrează deja cu *****. Probabil că i s-a spus că ***** vrea să livreze de pe altă firmă şi el a spus să se apropie la Fabrică. Nu cunoaște unde se afla la momentul cela *****. I-a spus lui Lozovan Ion ca să-l trimită pe ***** la Fabrică şi să convină asupra contractului. Contractul încheiat cu SRL „Mirela-Stella” şi cel încheiat cu GȚ „*****” nu se deosebeau după conținut, însă se deosebeau la preț. Tot în aceea zi ***** s-a apropiat la SA „Fabrica de pâine din Orhei”, unde au discutat referitor la preț și calitatea făinii. Au discutat în birou şi afară pe teritoriul Fabricii, însă contractul a fost semnat în birou, deoarece acolo era ștampila. ***** a venit cu blancul de contract pregătit. Nu cunoaște de unde ***** a obținut blancul de contract pe care garant era indicat Lozovan Ion. Contractul a fost semnat în 2 exemplare, unde era indicată inscripția „garant Lozovan Ion” semnată de către d-ul Lozovan Ion.

Cu Lozovan Ion a discutat despre posibilitatea acordării ajutorului SA „Fabrica de pâine din Orhei” în vederea achitării datoriei. Nu știe cum a ajuns Lozovan Ion să semneze pe contractul cu SRL „Mirela-Stella”. ***** a venit cu

contractul gata, a indicat cu pixul doar calitatea făinii şi prețul şi a aplicat ștampila, deoarece în blancul de contract semnat de Lozovan Ion nu era pusă calitatea şi prețul. După prezentarea spre vizionare a contractului de vânzare-cumpărare din 01.11.2015 *(f.d.172, vol. I)* a declarat că scrisul la rubrica cumpărător aparține probabil contabilului Gîlcă Claudia. Scrisul de la compartimentul „obiectul contractului" aparține probabil lui *****. Inscripția din partea inferioară a contractului, reieșind din ceea ce scrie, aparține lui Lozovan Ion.

Inscripția de garant, numele, prenumele Lozovan Ion şi semnătura deja erau pe contract. Nu cunoaște dacă condițiile contractului au fost negociate între ***** şi Lozovan Ion, nu a asistat. În perioada semnării contractului Centrul medical aparținea SA „ELCOM", iar Lozovan Ion probabil era președintele consiliului de administrare al SA „ELCOM". În zilele imediat următoare al încheierii contractului între SA „Fabrica de pâine din Orhei" şi SRL „Mirela-Stella" nu a discutat cu Lozovan Ion.

La acel moment nu l-a întrebat pe Lozovan Ion de ce a venit ca garant la SRL „Mirela-Stella", din câte a înțeles că rolul garantului constă în aceea că dacă nu se achită SA „Fabrica de pâine din Orhei", atunci achită persoana garantă. La momentul încheierii contractului cu GŢ „Igor *****" şi SRL „Mirela-Stella" activa în calitate de administrator, iar Lozovan Ion nu avea careva calitate la SA „Fabrica de pâine din Orhei". Presupune că Lozovan Ion era garant din partea SA „Fabrica de pâine din Orhei". Lozovan Ion nu are careva legătură cu SA „Fabrica de pâine din Orhei". A admis contractul spre încheiere, deoarece nu încurcă garantarea din partea unei careva persoane. Nu ține minte câte livrări au fost din partea SRL „Mirela-Stella" către SA „Fabrica de pâine din Orhei", presupune că au fost vreo 10 livrări. Livrările erau a circa 10 tone o livrare. Făina venea de la ***** din r-nul Drochia. Datoria SA „Fabrica de pâine din Orhei" faţă de SRL „Mirela-Stella" nu a fost achitată. Cuantumul datoriei SA „Fabrica de pâine din Orhei" faţă de SRL „Mirela-Stella" este în jur la 500000 lei.

Presupune că ***** s-a apropiat de către Lozovan Ion privind achitarea datoriei, deoarece mergea vorba de eliberarea vinului în contul stingerii datoriei SA „Fabrica de pâine din Orhei" faţă de SRL „Mirela-Stella". Propunerea cu vinul venea din partea ambilor, deoarece ***** a întrebat dacă este vin şi calitatea acestuia. Vinul era de la SA „API". Director executiv la SA „API" era Cazacu Tatiana. Lozovan Ion făcea parte din consiliul de administrare al SA „API". SA „API" a achitat anterior transportul pentru SA „Fabrica de pâine din Orhei" şi a unui careva utilaj. Conlucrarea dată era între mai multe întreprinderi. Nu poate spune dacă Lozovan Ion făcea parte din consiliul de administrare al SA „Fabrica de pâine din Orhei".

El avea dreptul să participe la adunarea consiliului de administrator, ce ține de Lozovan Ion, acesta participa la adunarea consiliului de administrator, însă nu

poate spune în ce calitate. La adunarea administrației Lozovan Ion nu participa, la adunarea acționarilor Lozovan Ion participa, însă la fel nu cunoaște în ce calitate. Anterior a avut nevoie de bani pentru procurarea utilajului pentru SA „Fabrica de pâine din Orhei” şi din acest motiv s-a adresat la SA „ELCOM” şi i s-a spus să se adreseze la Lozovan Ion, care l-a şi ajutat la procurarea utilajului. ***** s-a adresat la Lozovan Ion, ei au dus careva discuții, nu cunoaște de ce anume a fost indicat în contractul de vânzare-cumpărare în calitate de garant Lozovan Ion. Nu ține minte de cîte ori a fost ***** la SA „Fabrica de pâine din Orhei” pentru a cere restituirea datoriei, probabil de vre-o cinci ori. ***** a discutat în privința datoriei cu el, poate s-a adresat şi la contabilul-şef, însă nu cunoaște. Din spusele lui Igor ***** cunoaște că acesta a discutat și cu Lozovan Ion cu privire la restituirea datoriilor.

SA „Fabrica de pâine din Orhei” a dus tratative privitor la vin, a dus tratative şi cu SA „ELCOM” cu privire la acordarea unei sume de bani pentru achitarea datoriilor lui *****. Cunoaște că SA „ELCOM” a solicitat un credit de la BC „Moldindconbank” SA în sumă de 1000000 lei pentru achitarea datoriilor. Creditul de la BC ”Moldindconbank” SA era în sumă mai mare, însă creditul dat în sumă de 1000000 lei a fost destinat spre achitarea datoriilor. Cunoaște despre faptul dat din spusele lui Lozovan Ion. Circa 1000000 de lei urma să fie împrumutat de la BC „Moldindconbank” SA pentru necesitățile Fabricii, dintre care achitarea datoriilor pentru livrarea făinii de către *****. Creditul dat nu a fost obținut de către SA „ELCOM”. A fost prezent la discuțiile lui ***** şi Lozovan Ion referitor la achitarea datoriei, unde s-a discutat privind modalitatea întoarcerii datoriei. Lozovan Ion motiva neachitarea datoriei către ***** mai mult cu neacordarea creditului menționat mai sus. Nu cunoaște dacă după întâlnirea menționată au mai avut loc întâlniri şi discuții între ***** şi Lozovan Ion cu privire la achitarea datoriei, însă din spusele lui *****, au mai fost. Consideră că efectiv Lozovan Ion avea capacitatea de a restitui datoria la momentul când a devenit garant, reieșind din construcțiile care se efectuau la întreprinderile care îi aparțineau. Garantul s-a pus în folosul lui SRL „Mirela-Stella” şi nu în folosul lui SA „Fabrica de pâine din Orhei”. Pentru SA „Fabrica de pâine din Orhei” era convingător că în caz dacă nu va putea achita datoria, o va face altă persoană. Lozovan Ion cînd l-a telefonat i-a comunicat că se va apropia ***** la Fabrică pentru a discuta în privința livrării făinii, despre preț și volum, despre garant nu s-a discutat prin telefon. Nu cunoaște între cine a fost discutată calitatea de garant a lui Lozovan Ion, deoarece nu a participat la această discuție. Nu cunoaște despre împrumuturile și datoriile ce le avea față de alte întreprinderi din care făcea parte Lozovan Ion. Lozovan s-a apropiat pentru a discuta posibilitatea achitării datoriilor față de *****, l-a întrebat dacă are posibilitatea să achite datoriile, au fost 2 propuneri: vinul şi creditul, posibil să mai fost careva propuneri, însă nu le ține minte. Administratorul

insolvabilității la SA „Fabrica de pâine din Orhei” a fost desemnat Breahnă Filip. Nu cunoaște dacă Lozovan Ion mai era garant la alte contracte în perioada semnării contractului din speță. De circa 2-2,5 ani nu mai comunică cu Lozovan Ion şi nu cunoaște ce s-a făcut cu întreprinderile la care dumnealui era parte. Nu cunoaște ce promisiuni îi făcea Lozovan Ion lui *****, când ultimul se adresa referitor la achitarea datoriilor, nu era prezent. Cunoaște despre propunerea referitor la vinul ce aparținea lui SA „API”, unde Lozovan Ion avea calitate de președinte al consiliului de administrare. Făina din Drochia o aducea ***** şi fratele său.

La solicitarea lui Igor ***** i-a dat numărul de telefon a lui Lozovan Ion. ***** a venit la SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în cabinetul directorului şi a solicitat numărul lui Lozovan Ion, deoarece a vrut să urgenteze achitarea datoriei. ***** a spus că niște persoane din Chișinău i-au sugerat să se adreseze la Lozovan Ion pentru achitarea datoriilor.

Toate aceste discuții au avut loc înainte de a fi încheiat contractul cu SRL „Mirela Stella”. ***** spunea că nânașul lui l-a recomandat pe Lozovan Ion ca persoana care poate să-l ajute la achitarea datoriei SA „Fabrica de Pâine din Orhei”. I-a dat numărul de telefon a lui Lozovan Ion, deoarece nu era secret. Numărul de telefon a lui Lozovan Ion, după câte își aduce aminte, l-a dat înainte de a încheia contractul cu SRL „Mirela-Stella”. Cînd ***** s-a adresat cu privire la achitarea datoriei, i-a promis că se vor întreprinde măsuri spre achitare şi l-a rugat să nu înainteze cerere cu privire la procedura de insolvabilitate. De la data de 01.11.2015 până la 31.12.2015 s-a livrat făină la SA „Fabrica de Pâine din Orhei”. Din făina livrată s-a produs pâinea, care a fost vândută, însă SA „Fabrica de Pâine din Orhei” are datorii de circa 7000000 lei.

***** știa că în perioada livrării făinii starea financiară a SA „Fabrica de Pâine din Orhei” era nu prea bună. Pe întreprindere deja era datoria de 148000 lei, însă ***** singur a propus să se continue livrarea făinii. La momentul livrării făinii datoria la SA „Fabrica de Pâine din Orhei” era circa 7000000 lei. Cum partea vătămată a livrat făina şi nu i s-a achitat, așa şi SA „Fabrica de Pâine din Orhei” a livrat pâine şi nu i s-a achitat în termen pentru pâinea livrată. Pe lângă acesta SA „Fabrica de Pâine din Orhei” a avut credit faţă de BC „Moldindconbank” SA, care se prelungea în fiecare an, însă în anul 2015 contractul de credit nu s-a prelungit din unele motive şi din acest motiv banii se stocau pe contul creditorului. *La livrarea făinii nu a fost prezent Lozovan Ion*. De făina livrată la SA „Fabrica de Pâine din Orhei” se ocupa inginerul-şef *****. Lozovan Ion nu a recepționat făina la SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, făina era recepționată pe teritoriul Fabricii, în fața depozitelor, la „rampă”. SA „Fabrica de Pâine din Orhei” nu a delegat pe nimeni în r-nul Drochia după făină, nu cunoaște nimic despre vizita lui Lozovan Ion în sat. ***** r-nul Drochia. Personal lua decizia de la cine, cât şi cum să procure făina. Când au început relațiile economice între SA „Fabrica de Pâine din

Orhei” şi GŢ „Igor *****”, nu crede că partea vătămată îl cunoștea pe Lozovan Ion. La finele anului 2014 începutul anului 2015 directorul comercial al SA „Fabrica de Pâine din Orhei” l-a telefonat şi i-a comunicat că o persoană dorește să livreze făină către Fabrică, i-a spus să invite persoana dată la el, așa şi a apărut *****. Atunci a făcut cunoștință pentru prima dată cu *****, care a spus că are părere bună despre SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi dorește să conlucreze. I s-a comunicat lui ***** de situația financiară şi că achitările merg cu întârziere. Pentru SA „Fabrica de Pâine din Orhei” era convinabil contractul încheiat cu GŢ „Igor *****”, deoarece achitarea putea fi făcută mai târziu, deoarece GŢ nu era plătitoare de TVA. Calitatea făinii livrate de GŢ „Igor *****” şi de SRL „Mirela Stella” era mai joasă ca mediu. Fabrica avea datorii pentru făina livrată şi față de alți agenți economici. Fabrica mai avea datorii pentru făina livrată şi față de SRL „Orh-Cereale”.

Nu cunoaște dacă Lozovan Ion a purtat careva negocieri cu privire la procurarea fainii de la *****. Lozovan Ion a făcut cunoștință cu ***** prin anii 2015-2016**.** La momentul când Lozovan Ion a făcut cunoștință cu *****, Fabrica avea datorie la GŢ „Igor *****” pentru procurarea făinii în sumă de circa 30000 - 40000 lei. Cu GŢ „Igor *****”, după câte își aduce aminte, Fabrica a încheiat numai un contract. Cu SRL „Mirela Stella” la fel a fost încheiat numai un singur contract.

Făina livrată de către GŢ „Igor *****” și SRL „Mirela Stella” era adusă la Fabrică de către întreprinderile nominalizate şi primită la Orhei. Lozovan Ion nu a primit şi nici nu putea să primească făina. Lozovan Ion nu putea să rezolve careva întrebări cu privire la făină fără ca el să cunoască despre faptul dat. Să nu fi fost început procesul cu privire la insolvabilitate, Fabrica avea să se achite cu *****.

După intentarea procedurii de insolvabilitate a fost întocmit planul de restructurare, a fost prezentat creditorilor, votat la adunarea creditorilor. ***** a votat „Pentru”. Planul de restructurare a fost propus de către el în calitate de director şi reprezentant al debitorului. Planul nu s-a aprobat din motivul că BC „MOLDINDCONBANK” SA, care deținea majoritatea de voturi, a votat „Contra”. Planul prevedea continuarea activității Fabricii cu achitarea datoriilor într-un termen maxim de 3 ani. În cazul dacă planul avea să fie aprobat, datoriile față de GŢ „Igor *****” și SRL „Mirela Stella” aveau să fie achitate pe parcursul anului 2019. Fabrica făcea parte din Asociația „Business-Protect”, în asociația data mai intrau: SA „Elcom”, SA „Basarabia”, SA „API”, SRL „Orsa-Cor”, SA „CA 2811”, SA „Codru”, etc. Acestea erau întreprinderile mai mari. Scopul Asociației era ajutorul reciproc al întreprinderilor ce făceau parte din Asociație**.**

Lozovan Ion avea atribuții la SA „ELCOM”, SA „Basarabia”, SA „API”, ocupând la întreprinderile date funcția de președinte sau membru al consiliului de administrare. SA „Fabrica de Pâine din Orhei” a fost ajutată de întreprinderile care

intrau în Asociație cu un împrumut fără dobândă de circa 2000000 lei, de SA „ELCOM” și de SA „API” - cu transport pentru utilaj, de SRL „Orsa-Cor” - cu petrol, şi cu ceva a fost ajutată de SA „Codru”.

Toate ajutoarele menționate pot fi confirmate de evidența contabilă. Nu cunoaște dacă a fost ridicat în cadrul urmăririi penale exemplarul Fabricii ale contractelor semnate între GȚ „Igor *****” şi SRL „Mirela Stella”. Cunoaște că vinul de la SA „API” nu a fost livrat către GȚ „Igor *****”, deoarece lui ***** nu i-a plăcut calitatea vinului. Datoria formată față de GȚ „Igor *****” și SRL „Mirela Stella” a fost achitată parțial în numerar - 20000 lei şi prin intermediul executorului judecătoresc Ţărna Victoria - 27000 lei. Contractele încheiate între SRL „Mirela Stella” și GȚ „Igor *****” cu SA „Fabrica de Pâine din Orhei” cu privire la livrarea făinii au fost transmise către lichidatorul Breahnă Filip. A fost transmisă mapa cu toate contractele.

A concretizat că ***** s-a apropiat la SA „Fabrica de Pâine din Orhei” aproximativ în anul 2014 pentru a încheia contract cu GȚ „Igor *****” pentru livrarea făinii.

***** a livrat făina de la GȚ „Igor *****” către SA „Fabrica de Pâine din Orhei” înainte de a face cunoștință cu Lozovan Ion. Contractul între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi SRL „Mirela-Stella” cu privire la livrarea a 100 tone de făină a fost încheiat în anul 2015, după cum își aduce aminte, termenul de achitare era de 30 zile, condițiile fiind indicate în contract. Nu a fost impus sau influențat de nimeni de a încheia contract între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi SRL „Mirela Stella”. La rugămintea lui *****, precum că nu mai poate livra făina de la GȚ „Igor *****” din cauza la TVA, a încheiat contract de livrare a făinii cu SRL „Mirela Stella”.

Partea vătămată avea necesitatea de a livra făina, iar Fabrica avea nevoie de a primi făină, deaceea a continuat să primească făină de la SRL „Mirela Stella”, prețul căreia era convinabil. Fabrica a mai încheiat contracte de livrare a făinii şi cu alte întreprinderi, cu o parte din care s-au achitat datoriile, cu o parte nu. Nu au existat cazuri ca persoane neangajate la Fabrică să primească careva beneficii, doar în baza documentelor şi pentru prestare a careva servicii sau livrări. Nu se afla permanent la rampa de descărcare a făinii. Cunoaște că după începerea procedurii de insolvabilitate, circa 6-7000000 lei au fost achitate către alți creditori, conform tabelului de creanțe.

Lozovan Ion a mai fost ca fidejusor pe alte contracte cu alte persoane juridice, d-lui avea contract de fidejusiune aparte. SRL „Mirela Stella” și GȚ „Igor *****” nu erau întreprinderi unice la care Lozovan Ion era ca fidejusor. A mai fost caz când o persoană juridică a solicitat ca cineva să intervină în calitate de fidejusor al SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi atunci Ion Lozovan a intervenit în calitate de persoană garantă. Cînd a fost încheiat ultimul contract în legătură cu Rezerva de

Stat, atunci de către persoana juridică care efectua livrarea a fost pusă condiția ca să fie încheiat adăugător un contract de fidejusiune cu o persoană din partea SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, astfel s-a încheiat contractul de fidejusiune cu Lozovan Ion. Discuțiile purtate între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi SRL „Mirela Stella” despre încheierea unui contract nou au fost duse cu aproximativ o lună înainte de a fi încheiat contractul. La încheierea contractului îl interesa prețul şi calitatea. Semnătura lui Lozovan Ion pe contractul încheiat între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi agentul economic nu obliga cu nimic SA „Fabrica de Pâine din Orhei”. A admis semnarea contractului între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” şi SRL „Mirela Stella”, deoarece către Fabrică erau datorii circa 14000 lei din partea altor agenți economici *(f.d.63-69, 70-72 vol.V);*

- declarațiile martorului *****, care în instanța de fond a declarat că din sala de ședință îl cunoaște pe Lozovan Ion şi pe *****, menționând că cu aceștea s-au întâlnit la SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în anul 2014-2015, nu ține minte precis. Pe Lozovan îl cunoaște că era un om businessman din Orhei, totodată nu cunoaște dacă Lozovan Ion avea vreo atribuție la SA „Fabrica de Pâine din Orhei”. Pe ***** îl cunoaște de la Fabrica de pâine, ultimul ocupa funcția de administrator al SA „API”. Întreprinderea sa a avut relații de vânzare-cumpărare de fainâ, pâine, vindeau destul de mult și în sume destul de mari. El negocia condițiile de comercializare doar cu *****. Fabrica se achita cu el destul de greu. Ultima datorie care a avut Fabrica față de el era peste un milion şi 200 de mii lei. Până la urmă Fabrica de pâine s-a achitat, nu a achitat penalitățile, deoarece a intrat în faliment. Cu ***** s-a întâlnit în fața Fabricii de pâine cu întrebarea că SA „Fabrica de Pâine din Orhei” îi datorează bani. ***** i-a spus că Fabrica are datorii față de el. Nu au vorbit despre Lozovan Ion, doar despre Fabrică. Din spusele lui ***** cunoaște că în folosul lui ***** executorul judecătoresc urma să încaseze 60-80 mii, despre care a aflat când s-a apropiat să discute despre datoriile care vroia să fie stinse mai operativ. Cererea de inițiere a procedurii de insolvabilitate a Fabricii de pâine a fost depusă de către Igor *****. Pe tema inițierii insolvabilității a expus părerea sa lui Igor ***** precum că nu se merită inițierea procesului de insolvabilitate, că dacă Fabrica va intră în faliment, practic nu vor avea nădejde de a primi banii, că Fabrica are credit bancar la BC „Moldindconbank”. S-a mai dat cu părerea că ei lucrează foarte greu, dar se achită, întreprinderea „Orh-cereale” a fost validată ca creditor. Planul de restructurare a fost propus de către directorul *****, însă nu a fost aprobat, deoarece Banca a fost împotrivă. A făcut cunoștință cu acest plan, planul prevedea achitarea tuturor datoriilor. Contractele au fost încheiate din numele administratorului *****, fără a avea garant. Cînd era vorba de o sumă mai mare de bani, erau cazuri că la încheierea contractelor participă garantul, Băncile. Ce atribuții avea Lozovan cu Fabrica de pâine nu cunoaște. Nu a discutat cu ***** dacă Lozovan avea careva atribuții cu Fabrica de pâine. Cine a

avut acțiuni la Fabrică nu cunoaște, cine sunt acționari nu cunoaște, știe doar că este director *****. SA „Fabrica de Pâine din Orhei” avea credite, inclusiv credite la „Moldindconbank, însă nu cunoaște suma aproximativă *(f.d.80-81, vol.V).*

Avocatul Serghei Șteliman în interesele inculpatului Lozovan Ion ***** în vederea adoptării unei soluții de achitare a inculpatului a făcut trimitere la următoarele probe:

- copia procesului-verbal al adunării generale anuale a acționarilor SA „Fabrica de Pâine din Orhei” din 11.04.2015, potrivit căruia AGA a acceptat predarea în locațiune, înstrăinarea, luarea în leasing, darea în folosință sau împrumut, după caz, gajarea patrimoniului societății, inclusiv imobile, terenuri aferente, fonduri fixe mobile și imobile, utilaje, mijloace circulante, financiare, etc., care există la moment și cele care vor fi procurate în viitor sau a drepturilor asupra lor, în scopul obținerii unor credite investiționale de la instituțiile financiare, băncile comerciale ale RM, cît și alte structuri din afara ei, a unor împrumuturi financiare de la persoanele juridice și/sau fizice, în interesele societății, cît și a altor persoane (parteneri de afaceri) până la 10 milioane lei sau echivalentul lor în valută străină pe un termen de până la 20 ani, cu rata dobânzii de până la 15% anual *(f.d.158-162, vol.IV);*

- copia raportului de analiză operațională nr. 20180323 din 20.10.2018, prin care se constată că Lozovan Ion ***** a deținut și/sau deține funcție de administrator și angajat în cadrul mai multor agenți economici, și anume: SA „API din Orhei”, SA „CA 2830”, SA „Codru”, SRL „Klassen-Automobile”, SA „Elcom”, SA „Basarabia” și SA „Doicimoldor” *(f.d.163-202, vol.IV);*

- situația financiară SA „Fabrica de Pâine din Orhei” *(f.d.205-236, vol.IV).*

Colegiul penal, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinenței și concludenței, utilității și veridicității, raportate la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, constată că faptele imputate inculpatului Lozovan Ion ***** nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată de acuzare prin *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari.*

În acord cu prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Potrivit art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă: fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Conform conținutului art. 21 al Constituției, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Potrivit art. 3 Cod penal, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Potrivit art. 6 alin. (1) Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

Conform art. 24 alin.(2) și (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

În conformitate cu art. 26 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă. Judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la idea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

Potrivit art. 27 Cod de procedură penală, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

Același principiu este consfințit și în art. 8 alin. (1) din Codul de procedură penală, din care reiese că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Alin. (2) al art. 8 Cod de procedură penală stipulează că, „nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa”.

Conform art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și

obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Conform art. 50 Cod penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Art. 51 Cod penal statuează că, „temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală”.

Conform art. 52 Cod penal, se consideră componență de infracțiune totalitatea semnelor obiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Potrivit art. 113 Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Cu privire la fondul cauzei, Colegiul penal consideră necesar de reiterat că potrivit rechizitoriului inculpatului Lozovan Ion ***** i-a fost incriminată infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Codul penal, fiind reținută fapta potrivit calificativelor din redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, şi anume: „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari* ”.

Colegiul penal remarcă că, prin modificările legislative ale art.190 Cod penal indicate supra, legislatorul n-a dezincriminat escrocheria, n-a schimbat conceptul escrocheriei sau conținutul ei, dar a înlocuit sintagmele prea generale, precum înșelăciunea și abuzul de încredere, cu fapte prejudiciabile, metode și mijloace de comitere a escrocheriei mai concrete, mai clare.

Escrocheria, în oricare din variantele sale, este o infracțiune contra patrimoniului, constând în înșelarea încrederii participanților la raporturile juridice patrimoniale, fapt absolut intolerabil în cadrul acestora. În toate sistemele de drept, înșelăciunea sau escrocheria este o faptă incriminată și sever sancționată.

Scopul acestei reglementări este acela de a-i proteja pe cei ce își exercită cu bună-credință drepturile și libertățile economice, comerciale, inclusiv pe cele contractuale.

Este de notat că în pct.23 al deciziei Curții Constituționale nr.126 din 15 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 190 alin. (1) din Codul penal este menționat: „Curtea admite că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile."

Deci, noua redacție a art.190 Cod penal nu decriminalizează acțiunile de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, dar le concretizează în scopul evitării unor interpretări extensive defavorabile.

Din conținutul sentinței rezultă că prima instanță a reținut aceiași calificare juridică a acțiunilor inculpatului Lozovan Ion *****, deși faptele incriminate acestuia au fost comise în perioada anilor 2015-2016, 2016-2017.

Totodată, textul art. 22 din Constituția Republicii Moldova consacră, cu titlu de principiu, neretroactivitatea legii penale, prin definitivarea interdicției că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos.

Aceeași aserțiune a fost preluată de către legiuitor în legea materială, unde la art. 8 din Codul penal a reglementat expres că „caracterul infracțional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei".

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În acest context, este evident că instanța de judecată nu a ținut cont că faptele incriminate inculpatului Lozovan Ion ***** se invocă a fi comise în perioada anilor 2015-2016, 2016-2017, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 din Codul penal prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022.

Prin urmare, instanța de fond la judecarea cauzei urma să țină cont de faptul că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 infracțiunea de escrocherie nu a fost

decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile.

Mai mult de atât, în acţiunile inculpatului Lozovan Ion ***** și de către acuzatorul de stat au fost reţinute semnele calificative ale infracţiunii de escrocherie potrivit redacţiei Legii nr. 179 din 26 iulie 2018.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Aici, Colegiul penal reține că potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, inculpatului Lozovan Ion ***** i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal, și anume *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari,* adică fiindu-i incriminate inculpatului semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției Legii nr. 179 din 26 iulie 2018.

În acest sens, se relevă că potrivit Pactului Internațional cu privire la drepturile civile şi politice, în art. 14 pct. 3 se stabilește că, „orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni penale are dreptul, în condiții de deplină egalitate, la cel puțin următoarele garanții:

a) să fie informată în cel mai scurt termen, într-o limbă pe care o înțelege şi în mod detaliat, despre natura şi motivele acuzației ce i se aduce;

b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale şi să comunice cu apărătorul pe care şi-l alege”.

Totodată, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale arată în art. 6 pct. 3 faptul că, „orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege şi în mod amănunțit, asupra naturii şi cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale”.

În sensul dat, potrivit practicii CtEDO acuzatul trebuie să fie informat în mod corespunzător şi pe deplin cu privire la orice modificare a acuzației, inclusiv modificările care au legătură cu „cauza” acesteia, şi trebuie să dispună de timpul şi înlesnirile necesare pentru a reacționa la aceste modificări şi pentru a-şi organiza apărarea pe baza oricărei noi informații sau afirmaţii *(cauza Mattoccia împotriva Italiei; cauza Bäckström şi Andersson împotriva Suediei).*

Informațiile referitoare la acuzațiile aduse, inclusiv încadrarea juridică care ar putea fi reţinută de instanţă în materie, trebuie să fie furnizată fie înainte de proces, în actul de inculpare, fie cel puțin în cursul procesului, prin alte mijloace, precum extinderea formală sau implicită a acuzațiilor.

Simpla menționare a posibilității teoretice ca instanța să ajungă la o concluzie diferită de cea a parchetului în ceea ce privește încadrarea infracțiunii este, în mod evident, insuficientă *(cauza I.H. şi alţii împotriva Austriei).*

Reglementarea dreptului de a cunoaște natura faptei ce i se reține în sarcină și motivele acuzației aduse și, în legătură cu aceasta și dreptul la apărare, pune în evidentă importanta deosebită pe care o are acesta în cadrul unui proces echitabil, specific oricărei societății democratice.

Normele evocate dovedesc incontestabil faptul că realizarea acestor drepturi comportă exercitarea mai multor garanții specifice unei persoane acuzate de săvârșirea unei fapte penale având în vedere că, într-o accepție largă, acestea cuprind totalitatea drepturilor şi regulilor procesuale care oferă posibilitatea persoanei de a se apăra împotriva acuzațiilor ce i se aduc, de a contesta învinuirile, de a scoate la iveală nevinovăția sa etc.

Noțiunea de „acuzație" în materie penală la care face referire art. 6 din Convenție are un caracter autonom, care ignoră definițiile din dreptul intern. Acuzația se definește ca notificarea oficială emanând de la autoritatea competentă, a unui reproș de a fi comis o infracțiune. Notificarea nu trebuie să aibă o anumită formă, având acest caracter orice act implicit, care emană de la o autoritate de stat şi care produce efecte importante asupra situației persoanei, conținând o acuzație penală implicită *(Deweer c. Belgia, 27 februarie 1980).*

La acest capitol, Colegiul penal remarcă faptul că instanța de judecată este obligată să examineze cauza penală în limitele învinuirii înaintate inculpatului Lozovan Ion ***** de către partea acuzării prin rechizitoriu, iar orice modificare s-au completare a învinuirii aduse inculpatului se face prin ordonanță motivată emisă de către procuror în conformitate cu prevederile art. 326 din Codul de procedură penală.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal reține că din partea acuzatorului de stat nu a parvenit o solicitare privind reținerea în sarcina inculpatului Lozovan Ion ***** a modalităților de comitere a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie prevăzute în redacția Legii în vigoare la data consumării presupusei infracțiuni (anul 2017), adică până la modificările operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018. Or, instanța de apel conchide că în materie penală o informare precisă şi completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane şi, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia este o condiție esențială a echității procedurii.

Sub un alt aspect, Colegiul penal reiterează și faptul că prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, au fost modificate atât modalitățile de comitere a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, precum și urmările prejudiciabile cauzate prin infracțiune.

În acest sens se reiterează că, până la modificările operate prin Legea nr. 247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, gradul urmărilor prejudiciabile a infracțiunii de escrocherie se stabilea în dependență de cuantumul prejudiciului material raportat la prevederile art. 126 Cod penal, iar odată cu intrarea în vigoare a noilor modificări, urmările prejudiciabile se stabilesc pentru alin. (5) dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar pentru alin. (6) - dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În această ordine de idei, Colegiul penal constată că la adoptarea sentinței instanța de fond urma să țină cont de faptul că după modificările operate prin Legea nr. 247 din 29.07.2022 cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracțiunile comise părților vătămate deja nu se mai încadrează în varianta agravantă de comitere a infracțiunii *„în proporții deosebit de mari”*, ci urma să stabilească urmarea prejudiciabilă raportată la dispozițiile art. 190 alin. (5) și (6) Cod penal, cu respectarea limitelor judecării cauzei prevăzute la art. 325 Cod de procedură penală.

Așadar, se atestă că la judecarea cauzei instanța de fond a comis erori de drept, și anume în acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** a reținut semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției vechi.

Având în vedere această stare juridică, contrar celor expuse de instanța de fond în hotărârea adoptată la caz, Colegiul penal apreciază că în cauza dată, din probatoriul administrat şi cercetat, se constată că acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** nu întrunesc elementele componenței de infracțiune de escrocherie, așa precum i-a fost imputată în actul de învinuire de către organul de urmărire penală potrivit redacției Legii nr. 179 din 26 iulie 2018.

Din cele ce succed, pentru a elucida corect toate circumstanțele, Colegiul penal vine cu o retrospectivă referitor la infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal imputată inculpatului Lozovan Ion ***** în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, şi anume: „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau mai multor persoane prin prezentare ca adevărat a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este*

determinantă de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporţii deosebit de mari ”.

Contrar constatărilor expuse de instanța de fond, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă de fapt și de drept poziția apărării, potrivit căreia în acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Codul penal, și anume s-a identificat lipsa laturilor obiective și subiective.

Concluziile instanței de fond privind existența elementelor infracțiunii de escrocherie în acțiunile lui Lozovan Ion *****, reieșind din probele prezentate de către partea acuzării și administrate la caz, au fost formulate în urma unei analize deductive greșite a învinuirii înaintate în raport cu probelor administrate, fapt care a rezultat cu emiterea unei soluții de condamnare eronate.

Colegiul penal remarcă faptul că, pentru ca acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** să fie pasibile încadrării în componența de infracțiune prevăzută de art.190 alin. (5) Cod penal, în acțiunile acestuia urma a fi dovedită prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate, în special reieșind din specificul cauzei sub aspectul prezenței actului juridic încheiat între GŢ „Igor *****” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei” *pe de o parte,* și actului juridic încheiat între SRL „Mirela Stella” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei” *pe de altă parte*, pentru o delimitare clară între componența infracțiunii de escrocherie și un raport juridic civil, partea acuzării urma să demonstreze prezența laturii obiective și subiective a infracțiunii, circumstanțe ce greșit au fost clarificate de către prima instanță.

Astfel, reieșind din conținutul actului de învinuire, în sarcina lui Lozovan Ion ***** sub aspectul laturii obiective și subiective, la descrierea faptei au fost incriminate următoarele acțiuni: „[…] având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în orașul Orhei/satul *****raionul Drochia, prin inducere în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella”, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, a dobândit ilicit de la ultimul fainã de grâu […], prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, odată ce instanța de fond a ajuns la concluzia condamnării inculpatului, urma să identifice prezența exactă în acțiunile incriminate lui Lozovan Ion ***** a indicilor calificativi incriminați de către procuror prin prisma prevederilor art. 190 alin. (5) Cod penal, însă instanța de fond a omis totalmente abordarea acestor aspecte decisive.

Respectivele circumstanțe denotă în mod concludent că, instanța de fond nu a pătruns în esența învinuirii înaintate lui Lozovan Ion *****, nu a stabilit cert prin care acțiuni concrete s-a manifestat latura obiectivă, adică modalitățile normative de realizare a laturii obiective, dar în linii generale a statuat că în acțiunile

inculpatului se întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Revenind la elementele componenței infracțiunii de escrocherie, după adoptarea și punerea în aplicare a Legii nr. 179 din 26.07.2018, Colegiul penal relevă că potrivit doctrinei penale, *obiectul juridic special* al infracțiunii de escrocherie este constituit din relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea actului juridic, dar nu și la executarea acestuia; *obiectul juridic principal* al infracțiunii date îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; *obiectul juridic secundar* al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință şi la minimul necesar de încredere.

Obiectul material al escrocheriei este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la alin. (5) art. 190 Cod penal are următoarea structură:

1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni;

a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere;

b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean;

2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv în **proporții deosebit de mari**;

3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Prin *„dobândire ilicită”* a bunurilor se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) în proprietate, posesiune, a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin *„inducere în eroare”* se înțeleg acțiunile făptuitorului de a duce în eroare, de a minți proprietarul bunului prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte, evenimente, dar care nu corespund adevărului sau prin tăinuirea (necomunicarea) unor împrejurări care făptuitorul era obligat să le comunice.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, analizată din perspectiva elementului material, denotă clar că acțiunea de inducere în eroare, prin care are loc vicierea consimțământului la încheierea actului juridic, poate fi comisă doar cu

prilejul încheierii unui contract, dar nu și cu ocazia executării contractului.

Din textul dispoziției alin. (1) art. 190 din Codul penal, se deduce că această acțiune trebuie să îndeplinească următoarele trei condiții:

1) să se exprime în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane;

2) această inducere în eroare să fie săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate;

3) această inducere în eroare să reclame, după caz, următoarele circumstanțe:

i) eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la: natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic);

i) încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.

Colegiul penal reiterează că inducerea în eroare se exprimă în amăgire, în surprinderea încrederii unei persoane care are în deținere un bun.

De asemenea, prin „inducere în eroare" se înțelege „înșelarea unei persoane prin crearea unei imagini false asupra realității, prin prezentarea denaturată a realității".

În context, este de remarcat că inducerea în eroare implică nu doar profitarea de eroarea victimei. Această condiție este necesară, dar nu și suficientă. **O altă condiție, care conferă suficiență conceptului de inducere în eroare, este ca făptuitorul însuși să provoace eroarea victimei.**

În același timp, Colegiul penal notează și jurisprudența relevantă a Curții Constituționale a Republicii Moldova, unde instanța de contencios constituțional, având competența de a se pronunța asupra constituționalității unor prevederi din art. 190 alin. (1) Cod penal, în decizia nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a constatat următoarele: „[…] prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile.

Textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean" conduce la ideea că consimțământul victimei este viciat la momentul încheierii actului juridic prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii. Autorul îi creează victimei o reprezentare falsă a realității […], neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că

sau folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului […] condițiile în baza cărora poate fi imputată infracțiunea de escrocherie sunt similare cu cazurile de nulitate a contractului viciat de eroare și a contractului încheiat prin dol, prevăzute la articolele 227 și 228 din Codul civil.

Totuși între aceste instituții există deosebiri. Eroarea ca viciu de consimțământ poate fi invocată și în cazul în care ambele părți au avut o falsă reprezentare a împrejurărilor la încheierea unui act juridic, precum și în cazul în care o parte co-contractantă s-a aflat în eroare din cauze obiective, nu neapărat din cauza inducerii sale în eroare.

Însă, în cazul escrocheriei, elementul subiectiv al acestei infracțiuni constă în intenția directă. Autorul este conștient că induce în eroare și că prin acest fapt produce o pagubă, în vederea realizării unui folos material injust (intenție calificată prin scop) […].

Totuși, escrocheria, așa cum este reglementată în articolul 190 alin. (1), prezintă similitudini cu instituția dolului civil, care presupune, de asemenea, o inducere în eroare.

Diferența constă în faptul că în cazul escrocheriei, **autorul urmărește obținerea unui profit în dauna patrimoniului altei persoane**, iar nu simpla viciere a consimțământului pentru a determina o persoană să încheie un act juridic.

De altfel, potrivit articolului 228 alin. (1) Cod civil, instituția dolului civil operează și în cazul în care autorul dolului estimează că încheierea actului juridic este avantajoasă pentru cealaltă parte […], sarcina de a constata dacă fapta imputată persoanei constituie un „dol penal” îi revine, în ultimă instanță, judecătorului care judecă cauza penală.

De asemenea, având în vedere că în astfel de cazuri este înaintată, de regulă, și o acțiune civilă, judecătorul care judecă cauza penală poate anula actul juridic încheiat prin dol și poate restabili situația anterioară încheierii contractului.

Cu alte cuvinte, nu este necesară constatarea de către o instanță civilă a nulității actului juridic încheiat prin dol pentru a putea pune în mișcare o cauză penală […].

Astfel, instanța de apel constată ca fiind eronată concluzia acuzatorului de stat precum că actul de înșelăciune în acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** s-a manifestat prin inducerea în eroare a administratorului GȚ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella”, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul dezvoltării businessului, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, or, în speță nu a fost demonstrat faptul că inculpatul Lozovan Ion ***** a urmărit din start obținerea unui profit și prejudicierea patrimoniului părților vătămate GȚ „Igor *****” și SRL „Mirela Stella”, prin vicierea consimțământului reprezentantului acestora *****, pentru a-l determina să încheie un act juridic – să livreze făină de grâu în favoarea SA

„Fabrica de Pâine din Orhei”, întreprindere cu care Lozovan Ion ***** nu are nici o legătură, or, după cum se constată din declarațiile inculpatului și raportul de analiză operațională nr. 20180323 din 20.10.2018 *(f.d.163-202, vol.IV),* Lozovan Ion ***** nu a deținut și nici nu deține careva funcții, nu este angajat și nici acționar al SA „Fabrica de Pâine din Orhei”.

Cele menționate supra se confirmă inclusiv și prin declarațiile martorului *****, directorul SA „Fabrica de Pâine din Orhei” din acea perioadă, care fiind audiat în instanța de fond a declarat că Lozovan Ion ***** nu era angajat, acționar și nici nu făcea parte din consiliul de administrare a SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, el fiind administrator la alte întreprinderii care făceau parte din holdingul „Business Profit”, care avea drept scop acordarea ajutorului reciproc.

La fel, ***** a relatat instanței de fond că inițial, în anul 2014 sau 2015, la inițiativa lui *****, care s-a prezentat personal la sediul SA „Fabrica de Pâine din Orhei” cu propunerea de a-i livra făină de grâu, între Fabrică și GȚ „Igor *****” a fost încheiat contractul de livrare a acestei făini, ulterior a avut loc livrarea unei cantități de făină, însă din cauza dificultăților financiare ale Fabricii a fost admisă o datorie față de GȚ „Igor *****”. Între timp au fost duse tratative de stingere a datoriei acumulate. Odată ***** s-a apropiat de el şi l-a întrebat cine este Lozovan Ion ***** și dacă acesta poate să ajute Fabrica, la care i-a răspuns afirmativ, supându-i că anterior prin intermediul întreprinderilor sale a mai ajutat Fabrica, ... probabil i-a dat și un număr de telefon a lui Lozovan Ion și probabil i-a spus unde acesta activează....

Declarațiile respective coroborează între ele și cu declarațiile inculpatului Lozovan Ion *****, care a menționat că ... la data de 24 septembrie 2015 l-a sunat un cetățean care s-a prezentat Igor ***** și a solicitat o întâlnire, spunând că telefonul i-a sugerat *****, directorul SA „Fabrica de Pâine din Orhei”. În aceiași zi s-a întâlnit cu ***** la șantierul ce aparține SA „Elcom”. Până la acea dată nu a auzit de ***** și nici telefonic nu a discutat. În cadrul discuției *****u a venit cu un contract de stingere a datoriei SA „Fabrica de Pâine din Orhei” față de GȚ „Igor *****” în mărime de 144480 lei, rugându-l să-l ajute la obținerea acestei datoriei. Pentru a verifica aceste circumstanțe l-a sunat pe *****, l-a ce ultimul i-a comunicat că lucrează de mult timp cu *****, că este un băiat bun şi dacă poate, să-l susțină în acest proiect, el fiind de acord, i-a propus lui ***** să-i transfere părții vătămate măcar 20000 lei, iar el va încerca să acopere suma respectivă din alte surse.

La fel, inculpatul a relatat că ulterior la 01.11.2015 ***** s-a apropriat de el cu primul şi ultimul contract de vânzare-cumpărare a făinii în cantitate de 100 de tone, în sumă totală de 560 mii lei, termenul livrării fiind 31 decembrie 2015, contract care era negociat și semnat de către *****. El nu a participat la negocierea acestuia și nici nu l-a influențat pe ***** la încheierea contractului, doar i-a propus

să-l ajute pe acesta ca pe un om, cunoscând că SA „Fabrica de Pâine din Orhei” era în pragul obținerii unui credit de peste 4 milioane și 700 mii lei, însă ulterior din motive obiective acest credit nu a fost obținut.

În același timp, reprezentantul părților vătămate GȚ „Igor *****” și SRL „Mirela Stella” *****, fiind audiat în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, a confirmat faptul că între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” și GȚ „Igor *****” au existat relații economice până a face cunoștință cu inculpatul Lozovan Ion *****, iar în momentul când l-a cunoscut pe inculpat exista o datoriei în mărime de 144800 lei, și Lozovan Ion ***** i-a dat garanția că această datorie va fi stinsă.

La fel, a confirmat și faptul că la 01.11.2015 între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” și SRL „Mirela Stella” a fost încheiat contractul de livrare a făinii în cantitate de 100 tone, după data de 15.10.2015 făina de grâu fiind livrată doar de către SRL „Mirela Stella”.

La acest capitol, Colegiul penal constată că învinuirea înaintată lui Lozovan Ion ***** pe faptul *„... în perioada anilor 2015 - 2016, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în oraşul Orhei, prin inducere în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella”...”* precum și *„...în perioada anilor 2016 - 2017, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în satul *****raionul Drochia, prin inducere în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi „Mirela- Stella”...”* este contrară dispozițiilor art. 281 alin. (2), art. 296 alin. (2), art. 325 alin. (1) din Codul de procedură penală, care printre altele stipulează imperativ că, „ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: […] formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor şi modului de săvârşire a infracțiunii şi consecințele ei, caracterului vinei, motivelor şi semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, […] mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului şi literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă. Rechizitoriul se compune din două părţi: expunerea şi dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta şi persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală […]. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului şi formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui şi mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă. Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu”.

Astfel, Colegiul penal notează că atât actul de înaintare a învinuirii, cât și hotărârea judecătorească de condamnare trebuie să fie clare și accesibile în primul rând pentru persoana inculpată, deoarece prin condamnare anume inculpatul este acela drepturile și interesele căruia sunt limitate prin hotărârea de condamnare.

Respectiv, inculpatul are dreptul de a cunoaște exact încadrarea juridică a faptelor sale, pentru săvârșirea cărora a fost condamnat.

Prin informarea acuzatului în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, se înțelege aducerea la cunoștința acestuia a faptelor materiale ce i se reproșează și a calificării juridice ce li se dau *(hotărârea Bricmont v. Belgia nr. 10959/1989 din 16.03.1989)*.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că, dispozițiile textului redat de art. 6 § 3 lit. a) din Convenție stipulează cert că autoritățile naționale urmează să depună o maximă diligență cu privire la modul în care se face notificarea acuzației către cel interesat, deoarece actul de acuzare are un rol determinant în procesul penal.

Totodată, art. 6 § 3 lit. a) din Convenție garantează acuzatului dreptul la informare detaliată asupra acuzației aduse *(hotărârea Husain v. Italia din 26.09.2006)*.

În consecință, Colegiul penal reține că instanța de fond a eșuat să examineze minuțios aspectele învinuirii înaintate lui Lozovan Ion *****, or, din declarațiile reprezentantului părții vătămate *****, martorului *****, cît și declarațiile inculpatului Lozovan Ion ***** făcute în cadrul ședinței de judecată, în coroborare cu celelalte probe cercetate, potrivit principiului nemijlocirii, se constată indubitabil faptul că GȚ „Igor *****” a livrat făină SA „Fabrica de Pâine din Orhei” la 21.04.2015 în temeiul facturii fiscale WA0599965 în cantitate de 10000 kg, cu valoarea de 48000,00 lei *(f.d.184, vol.I),* și la 13.05.2015 în temeiul facturii fiscale WA0870004 - în cantitate de 20100 kg, cu valoarea de 96480,00 lei *(f.d.185, vol.I)*, fiind acumulată o datorie în mărime de 144800 lei, dintre care a fost achitată doar suma în mărime de 20000 lei, iar după data de 13.05.2015 făină de grâu a fost livrată SA „Fabrica de Pâine din Orhei” doar de către SRL „Mirela Stella”.

Circumstanțele respective se deduc cu certitudine atât din Actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei” și GȚ „Igor *****” *(f.d.173, vol.I),* precum și din concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 1863-1874 din 03.09.2019 *(f.d.190-207, vol.I)*.

Implicit, pentru Colegiul penal rămâne a fi neclară și incertă învinuirea adusă lui Lozovan Ion ***** în partea: *„... în perioada anilor 2015 - 2016, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin escrocherie, aflându-se în oraşul Orhei, prin inducere în eroare a administratorului GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella”...”*, or, din circumstanțele faptice descrise supra este evident faptul că contractul de livrare a făinii de grâu a fost încheiat între GȚ „Igor *****” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei” la inițiativa lui ***** până ca ultimul a face cunoștință cu Lozovan Ion *****, iar la 24.09.2015 (data primei întîlniri a acestora), exista o datorie în mărime de 144480 lei.

Respectivele circumstanțe denotă în mod concludent că, instanța de fond nu a pătruns în esența învinuirii înaintate lui Lozovan Ion *****, nu a stabilit cert prin care acțiuni concrete s-a manifestat latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie pe episodul cu partea vătămată GȚ „Igor *****” și prin ce s-a manifestat aceasta pe episodul cu SRL „Mirela Stella”, or, potrivit normelor citate, acuzatorul de stat urma să efectueze descrierea detaliată a acțiunilor inculpatului pe fiecare episod în parte, dar nu să se limiteze la descrierea laconică a temeiului faptic al acuzațiilor aduse.

În urma celor precitate supra, Colegiul penal consideră că de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate mijloacele de probă prin intermediul cărora să se demonstreze faptul că Lozovan Ion ***** ar fi întreprins careva acțiuni îndreptate spre dobândirea ilicită a bunurilor GȚ „Igor *****” (făină de grîu) prin inducerea în eroare a administratorului GȚ „Igor *****” prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul dezvoltării businessului, în situația în care s-a constatat indubitabil faptul că Lozovan Ion ***** nu a participat sub nici un aspect la achiziționarea acestei făini de către SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, și nici nu putea să participe, în situația în care s-a constatat că *****u Igor și Lozovan Ion ***** au făcut cunoștință la data de 24.09.2015, adică posterior încheierii acestui act juridic, cât și livrării făinii. Or, nu poate fi vorba de inducere în eroare a administratorului GȚ „Igor *****” de către Lozovan Ion ***** în vederea livrării făinii de grâu către SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, care reprezintă elementele constitutive de încadrare juridică și existența componenței infracțiunii de sustragere a bunurilor prin escrocherie, care anterior și în timpul transmiterii bunurilor nici nu îl cunoștea pe Lozovan Ion *****.

Tot aici, Colegiul penal consideră necesar de a itera că latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, analizată din perspectiva elementului material, denotă clar că acțiunea de inducere în eroare, prin care are loc vicierea consimțământului la încheierea actului juridic, **poate fi comisă doar cu prilejul încheierii unui contract**, **dar nu și cu ocazia executării contractului**.

Cît privește învinuirea adusă lui Lozovan Ion ***** pe episodul privind dobândirea ilicită a bunurilor prin escrocherie de la partea vătămată SRL „Mirela Stella”, Colegiul penal analizând în mod primordial declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Mirela Stella” *****, a martorului *****, precum și în plan secundar declarațiile martorilor ***** Ion, ***** Oleg, Grițco Vladimir și *****, conchide că acestea nu formează un ansamblul de probe concludente în sensul redării circumstanțelor de fapt ale cauzei penale, din care ar fi posibil de concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** a acțiunilor ce pot fi încadrate ca infracțiune de escrocherie, prin metoda imputată acestuia conform actului de învinuire, or, în mod cert din aceste declarații urmează instituirea și existența relațiilor civile între SA „Fabrica de Pâine din Orhei” și SRL

„Mirela Stella”, ce rezidă din contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015 *(f.d.41, vol.I),* relații care deja au fost soluționate în ordine civilă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat la cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „*****”, pe faptul dat existând hotărâri judecătorești definitive și irevocabile *(f.d.163-166, 167, vol.I)*.

Pe de altă parte, Colegiul penal analizând detaliat circumstanțele cauzei în raport cu probatoriul prezentat, constată că între inculpatul Lozovan Ion *****, pe de o parte, și partea vătămată SRL „Mirela Stella”, pe de altă parte, există relații litigioase de natură juridică civilă, generate de înțelegeri verbale, cât și scrise cu privire la implicarea acestuia în calitate de fidejusor la garantarea executării obligațiilor contractuale ale SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în raport cu SRL „Mirela Stella”, manifestate prin neîndeplinirea de către primul a obligațiilor asumate prin contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015.

La acest compartiment, Colegiul penal admite faptul că reprezentantul SRL „Mirela Stella” ***** nu s-ar fi antrenat în raporturi contractuale cu SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în lipsa unei garanții personale ale lui Lozovan Ion ***** privind asigurarea executării obligației de plată a făinii de grâu ce urma a fi livrată în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, or, după cum rezultă din declarațiile lui *****, este cert faptul că între întreprinderile gestionate de către el și SA „Fabrica de Pâine din Orhei” au existat relații comerciale anterior cunoașterii cu Lozovan Ion *****, iar în momentul când au apărut unele probleme de plată la SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, prin intermediul unor cunoscuți, inclusiv și a administratorului *****, a făcut cunoștință cu inculpatul, care a fost prezentat ca fiind om de afaceri, care anterior a mai ajutat financiar SA „Fabrica de Pâine din Orhei” și poate să-l ajute și pe el.

Astfel, ca urmare a întâlnirii realizate între *****u Igor și Lozovan Ion ***** la data de 24.09.2015, ultimul s-a oferit să-l ajute pe primul la recuperarea datoriei acumulate de SA „Fabrica de Pâine din Orhei” față de GȚ „*****” prin acordarea de către SA „Elcom”, a cărei administrator era, a unui împrumut SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, iar la insistența lui *****u Igor a semnat în calitate de fidejusor contractul de stingere a datoriei din 24.09.20215 *(f.d.40, vol.I),* contract care a fost redactat în prealabil de către *****.

În consecutivitate, contrar învinuirii înaintate lui Lozovan Ion *****, Colegiul penal constată că la data de 30.10.2015 (01.11.2015) ***** s-a prezentat în or. Orhei, și nu în sat. ***** r-nul Drochia, după cum susține partea acuzării, având la sine un blanc a contractului de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, care a fost semnat de către Lozovan Ion ***** în calitate de garant (existând în prealabil o discuție telefonică cu ***** referitor la achiziționarea făinii).

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal atrage atenția inclusiv la declarațiile martorului *****, care fiind audiat în cadrul ședinței instanței de fond a declarat că

în momentul prezentării lui ***** la sediul SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015 conținea inscripția *„garant Lozovan Ion”* și semnătura acestuia, însă rubricile *„cantitatea”* și *„prețul”* au fost negociate direct de el și completate ulterior cu pixul de către *****, după care contractul a fost semnat de părți și aplicată ștampila.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal apreciază că chiar dacă inculpatul Lozovan Ion ***** a garantat în mod verbal executarea obligațiilor asumate de către SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, inclusiv prin aplicarea semnăturii pe contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, care ulterior a fost negociat cu administratorul SA „Fabrica de Pâine din Orhei” ***** referitor la cantitatea și prețul făinii ce urma a fi livrată, acest fapt nu poate servi temei de atragere a persoanei la răspundere penală, inclusiv acțiunile lui nu pot fi calificate ca escrocherie.

În susținerea soluției date, Colegiul penal conchide că pentru existența laturii obiective a infracțiunii de escrocherie este necesar să aibă loc sustragerea bunurilor altei persoane prin una din modalitățile alternative de comitere a faptei prejudiciabile, adică urmează să aibă loc trecerea bunurilor din proprietatea victimei în proprietatea infractorului.

În respectiva speță inculpatul Lozovan Ion ***** se învinuiește că a însușit ilegal de la părțile vătămate făină de grâu în proporții deosebit de mari, însă din probele acumulate s-a constatat indubitabil faptul că atît GȚ „*****”, cît și SRL „Mirela Stella” au livrat făină de grâu SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, la sediul acesteia din or. Orhei str. B. Glavan 5, fapt confirmat prin facturile fiscale anexate la materiale cauzei, cît și prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, care a declarat că făina de grâu a fost livrată de către vânzător la sediul cumpărătorului, iar martorul *****, administratorul SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, a confirmat faptul recepționării acesteia, inclusiv și faptul utilizării acesteia în procesul tehnologic al Fabricii, iar ulterior produsele obținute în urma procesării făinii de grâu au fost comercializate către alți agenți economici.

În altă ordine de idei, Colegiul penal reține că escrocheria este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

La cazul dedus judecății, acuzatorul de stat nu a administrat probe ce ar demonstra că Lozovan Ion ***** a intrat în posesia făinii de grâu livrate SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, a obținut careva beneficii financiare sau de altă natură în urma acestei operațiuni economice.

În același context, din lucrările cauzei este cert faptul că de bunurile primite de la GȚ „*****” și SRL „Mirela Stella” s-a folosit și a dispus SA „Fabrica de

Pâine din Orhei”, la care Lozovan Ion ***** nu are nici o atribuție, nu este nici acționar și nici angajat.

Distinct, Colegiul penal reține caracterul incert al învinuirii înaintate lui Lozovan Ion ***** pe faptul întreprinderii acțiunilor de inducere în eroare a administratorului GȚ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella” în vederea dobândirii ilicite de la ultimul a făinei de grâu în perioada anilor 2015-2016 și 2016-2017, or, din conținutul facturilor fiscale anexate la materialele cauzei în original *(f.d.175-185, vol.I)*, care au fost prezentate expertului pentru efectuarea expertizei economice, precum și din concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 1863-1874 din 03.09.2019 *(f.d.190-207, vol.I),* se constată indubitabil faptul livrării de către GȚ „Igor *****” în perioada anului 2015 (în temeiul facturilor fiscale din 21.04.2015 și 13.05.2015) către SA „Fabrica de Pâine din Orhei” a făinei de grâu în cantitate de 30100 kg la prețul total de 144480 lei, cît și faptul livrării de către SRL „Mirela-Stella” în perioada anilor 2015-2016 (în temeiul facturilor fiscale din 11.11.2015, 13.11.2015, 20.11.2015, 02.12.2015, 02.01.2016, 03.01.2016, 04.01.2016, 05.01.2016 și 02.03.2016) către SA „Fabrica de Pâine din Orhei” a făinei de grâu în cantitate de 109 tone și 250 kg, la prețul total de 676800 lei, iar după datele respective careva făină de grâu de către GȚ „Igor *****” și SRL „Mirela-Stella” către Lozovan Ion ***** nu a fost livrată.

În același context, Colegiul penal sesizează și prezența unor contradicții referitor la urmările prejudiciabile a presupusei infracțiuni de escrocherie, or, contrar învinuirii înaintate inculpatului Lozovan Ion *****, se constată că părții vătămate GȚ „Igor *****” se presupune a-i fi cauzat un prejudiciu în mărime de 144800 lei, iar SRL „Mirela-Stella” un prejudiciu în mărime de 676800 lei, cumulativ 821600 lei, pe când prin rechizitoriu lui Lozovan Ion ***** i s-a incriminat cauzarea unui prejudiciu material în mărime de 667810 lei *(perioada anilor 2015-2016)* și în mărime de 270860 lei *(perioada anilor 2016-2017)*, cumulativ 938670 lei, astfel, constatându-se o diferență de 117070 lei, prin ce acuzarea a ignorat atât stipulările art. art. 281 alin. (2), 296 alin. (2), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, cât și exigențele art. 6 § 3 lit. a) din Convenție, care garantează acuzatului dreptul la informare detaliată asupra acuzației aduse.

Cât privește *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 din Codul penal, Colegiul penal notează că aceasta se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă.

De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special, adică a scopului de cupiditate.

La caz, Colegiul penal constată că în acțiunile lui Lozovan Ion ***** nu a fost stabilită prezența intenției directe în vederea însușirii bunurilor SRL „Mirela Stella” și acesta nici nu a urmărit scopul de a obține careva profit în urma tranzacției încheiate între SRL „Mirela Stella” și SA „Fabrica de Pâine din Orhei”,

în care după cum s-a constatat supra a avut doar calitatea de garant (fidejusor) în vederea asigurării onorării obligației de plată a făinii livrate de către cumpărător.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în respectivul caz lipsește atât latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, cât şi cea subiectivă, deoarece acțiunile inculpatului Lozovan Ion ***** nicidecum nu au fost îndreptate în mod direct sau indirect la comiterea unei infracțiuni, în special a escrocheriei, respectiv, ultimul nu a dobândit ilicit bunuri de la partea vătămată SRL „Mirela Stella”.

Astfel, reieșind din cele menționate mai sus, precum și din analiza componenței de infracțiune prevăzută la art. 190 Cod penal în raport cu materialele respectivei cauze penale, Colegiul penal conchide asupra faptului că partea acuzării nu a demonstrat că inculpatul Lozovan Ion ***** intenționat a indus în eroare administratorul GŢ „Igor *****” şi „Mirela-Stella” în vederea realizării unui folos material injust și că prin acest fapt a produs o pagubă părților vătămate GŢ „Igor *****” şi „Mirela-Stella”, or, după cum s-a constatat supra, ***** a fost cel care a apelat la Lozovan Ion ***** după ajutor, tot el a venit cu inițiativa de a garanta executarea contractului de stingere a datoriei din 24.09.2015, precum și a contractului de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, iar ultimul fiind administratorul SA „Elcom”, care face parte din Asociația „Business Profit”, care are drept scop acordarea ajutorului financiar întreprinderilor membre a acestei Asociații, a cărei membru este și SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, a decis să garanteze executarea obligațiilor acestei întreprinderi, inclusiv prin contractarea unui credit în mărime de 30 de milioane lei în vederea dezvoltării SA „Fabrica de Pâine din Orhei”, însă din motive obiective acest credit nu a fost acordat de către Bancă.

Faptul că Lozovan Ion ***** a avut intenția de a ajuta SA „Fabrica de Pâine din Orhei” în vederea stingerii datoriilor acumulate față de GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela- Stella” se deduce și din acțiunile întreprinse de către acesta după ajungerea obligațiilor asumate la scadență, or, din declarațiile inculpatului, care coroborează cu declarațiile martorului *****, se confirmă integral că în scopul stingerii datoriei acumulate de Fabrică i-a propus lui ***** producție de vin.

Circumstanța respectivă se deduce și din conținutul procesului-verbal nr. 9 al ședinței Consiliului SA „Elcom” din 29.01.2016, în cadrul căreia a fost soluționată și admisă cererea SA „Fabrica de Pâine din Orhei” privind asigurarea creditului contractat de la BC „Moldindconbank” SA în sumă de 7900000 lei pe un termen de 36 luni pentru completarea mijloacelor circulante, prin extinderea gajului existent asupra imobilelor ce aparțin SA „Elcom”, având în vedere relațiile de parteneriat economic existent între cele două societăți *(f.d.75, vol.IV)*.

În subsidiar, chiar dacă ar fi luată în considerație doar poziția acuzării și ignorată poziția apărării, pentru a delimita infracțiunea imputată inculpatului Lozovan Ion ***** de niște raporturi juridice civile, era necesar să fie demonstrat faptul că la momentul primirii bunurilor a existat intenția inculpatului de a nu-și

exercita angajamentul asumat și care la acel moment a avut intenția de a însuși bunurile materiale (scopul de cupiditate), lucru ce nu a fost dovedit de către organul de urmărire penală.

În sensul dat, Colegiul penal evidențiază că în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea şi statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, şi, pe de altă parte, să protejeze persoana şi societatea de actele arbitrare ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată.

Astfel, prin normele procesual penale legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului şi exercitarea unei justiții veritabile.

Acest lucru inevitabil urmează a fi asigurat prin respectarea garanțiilor procesului echitabil prevăzut de legislație, precum temeinicia unei acuzații și legalitatea procesului penal. Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În același context, Colegiul judiciar reiterează că în conformitate cu art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Vinovăția persoanei trebuie să fie dovedită în modul prevăzut de legea procesual-penală, prin toate mecanismele prevăzute de lege.

Potrivit art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Astfel, în baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță şi în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în hotărârea *Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005* a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 şi e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

În susținerea poziției expuse, Colegiul penal consideră relevant de a reține și jurisprudența CtEDO, care în cauza *Constantin Florea vs Romînia (Cererea nr. 21534/05, 19 iunie 2012),* a specificat că „prezumția de nevinovăție consacrată la art. 6 §2 face parte din elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală prevăzut la §1 *(Deweer vs. Belgiei, 27 februarie 1980, pct. 56, seria A nr. 35)* şi trebuie interpretată având în vedere jurisprudența Curții în domeniu.

Totodată, potrivit art. 11 din Pactul International cu privire la drepturile civile şi politice din 16.12.1966, ratificat de Republica Moldova prin hotărârea Parlamentului cu nr. 217-XII din 28.07.1990, „nimeni nu poate fi întemnițat pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală".

Reieșind din dispozițiile art. 8 alin. (3) și art. 389 alin. (1) din Codul de procedură penală, „sentința de condamnare se adoptă numai în cazul în care în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată".

Astfel, în urma examinării cauzei şi aprecierii probelor, Colegiul penal reține că există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția adusă inculpatului Lozovan Ion *****.

Conform normelor Codului de procedură penală și CEDO, dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecății, în favoarea acestuia operează principiul de drept *„in dubio pro reo"*, care se regăsește în art. 6 par. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, şi reflectă prezumția de nevinovăție, care, în general, este un drept protejat de CEDO și de Constituție, iar în particular constituie și o regulă a probatoriului prin postulatul menționat.

În cauza *John Murray vs. Regatul Unit (cererea nr. 18731/91 din 8 februarie 1996 par. 51)* Curtea a indicat că, anumite deducții logice pot fi reținute de către organul de urmărire penală sau de instanțele de judecată. Cu toate acestea a fost menționat că acestea pot avea loc doar în situația în care acuzarea a acumulat împotriva acuzatului cel puțin un „început de probă" *(prima facie case)*, adică anumite indicii care derivă din probe directe, care examinate în mod logic şi în coraport cu alte circumstanțe pot să convingă un juriu independent (judecător) despre existența elementelor infracțiunii.

Dezvoltând aceleași principii, în cauza *Telfner vs. Austria (cererea nr. 33501 96 , hotărâre din 20 martie 2001 par. 15-18)* Curtea a indicat că, instanțele naționale la îndeplinirea sarcinilor lor nu ar trebui să pornească de la ideea preconceptă că învinuitul a comis infracțiunea incriminată, sarcina probei este pe seama acuzării de stat, iar de orice îndoială ar trebui să beneficieze acuzatul. Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este mutată de la acuzare la apărare.

La pct. 18 din aceeași hotărâre Curtea a specificat că, a cere inculpatului să ofere o explicație asupra unor circumstanțe faptice indicate de acuzare, în condițiile în care ultima nu a fost în măsură să administreze probe suficient de serioase *(prima facia case)* care ar „cere” o explicație plauzibilă din partea acuzatului, echivalează cu mutarea sarcinii probei de pe umerii acuzării pe cei ai apărării, fapt care a fost recunoscut ca fiind contrar art. 6 par. 2 CEDO.

Astfel, fiind coroborate în ansamblu probele şi argumentele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia că fapta inculpatului Lozovan Ion ***** nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, după cum susține organul de urmărire penală, lipsind latura obiectivă și cea subiectivă.

Pe cale de consecință, Colegiul penal învederează că potrivit art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate şi apreciate în modul corespunzător.

Potrivit art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În concluzie, Colegiul judiciar consideră că inculpatul Lozovan Ion ***** necesită să fie achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal în temeiul art. 390 alin. (1) pct.3) Cod de procedură penală, deoarece în acțiunile sale nu s-a constatat existența elementelor infracțiunii incriminate.

Referitor la apelul declarat de reprezentantul părții vătămate ***** sub aspectul blândeții pedepsei aplicate de către instanța de fond, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge acesta ca fiind nefondat, or, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel s-a constatat prezența temeiurilor de achitare a inculpatului Lozovan Ion ***** prevăzute la art. 390 alin. (1) pct.3) Cod de procedură penală, iar în asemenea împrejurări solicitarea părții vătămate de a înăspri pedeapsa inculpatului este nefondată.

Cu referire la pretențiile materiale ale reprezentantului părții vătămate ***** privind încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** a 676800 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielilor suportate în legătură cu

examinarea cauzei în mărime de 27250 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a cheltuielilor de executare a expertizei contabile în mărime de 2520 lei, încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** în beneficiul părții civile ***** a prejudiciului moral în mărime de 1000000 lei, Colegiul penal reține următoarele.

Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă.

Potrivit art. 225 Cod procedură penală, judecarea acţiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii, se efectuează de către instanţa de competenţa căreia este cauza penală. La adoptarea sentinţei de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical, instanţa soluţionează şi acţiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parţială, ori prin respingere. Odată cu soluţionarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluţioneze acţiunea civilă.

În accepțiunea art. 387 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, o dată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În cazul când se dă o sentinţă de achitare, instanţa: 1) respinge acţiunea civilă dacă nu s-a constatat existenţa faptei incriminate sau fapta nu a fost săvîrşită de inculpat; 2) nu se pronunţă asupra acţiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracţiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 al Codului penal.

Din normele de drept enunțate, rezultă că acţiunea civilă se rezolvă în cadrul procesului penal numai în măsura în care a fost alăturată acţiunii penale şi împreună au ajuns în faţa instanţei penale.

Instanţa care examinează cauza în fond este competentă să judece acţiunea civilă în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii.

La examinarea cauzei instanţa dispune de câteva soluţii în ceea ce priveşte acţiunea civilă, şi anume admite total sau parţial acţiunea, respinge acţiunea, nu se pronunţă asupra acţiunii civile, admite în principiu acţiunea civilă.

În cazul în care în cursul judecării unei cauze în care inculpatul este trimis în judecată pentru săvârşirea unei infracţiuni, însă după efectuarea cercetării judecătoreşti se constată lipsa elementelor infracţiunii, atunci acţiunea civilă se va lăsa fără soluţionare.

Prin urmare, având în vedere că în prezența speță a fost pronunțată o soluție de achitare a inculpatului Lozovan Ion *****, deoarece faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii, Colegiul penal conchide că acțiunea civilă înaintată de către GŢ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella” privind încasarea din contul inculpatului Lozovan Ion ***** a prejudiciului material cauzat prin

infracțiune în mărime de 676800 lei, a cheltuielilor de asistență juridică și cheltuielilor suportate în legătură cu examinarea cauzei în mărime de 27250 lei, a cheltuielilor de executare a expertizei contabile în mărime de 2520 lei și a prejudiciului moral în mărime de 1000000 lei urmează a fi lăsată fără examinare în condițiile art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal reține că potrivit art. 385 alin. (1) pct.12) Cod procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni: dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor.

Conform art. 202 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală din oficiu sau instanţa de judecată, la cererea părţilor, poate lua în cursul procesului penal măsuri asiguratorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracţiune, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum şi pentru garantarea executării pedepsei amenzii.

Măsurile asiguratorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracţiune, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum şi pentru garantarea executării pedepsei amenzii, constau în sechestrarea bunurilor mobile şi imobile în conformitate cu art.203-210.

În accepțiunea art. 210 alin. (1) Cod de procedură penală, bunurile se scot de sub sechestru prin hotărîrea organului de urmărire penală sau instanţei dacă, în urma retragerii acţiunii civile, modificării încadrării juridice a infracţiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menţine bunurile sub sechestru. Instanţa de judecată, judecătorul de instrucţie sau procurorul, în limitele competenţei lor, ridică sechestrul asupra bunurilor şi în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

La caz, Colegiul penal reține că prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 17.12.2019 *(f.d.37-40, vol.II)* a fost autorizată punerea sub sechestru a următoarelor bunuri ce aparțin învinuitului Lozovan Ion *****, și anume:

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra bunului imobil (încăpere locativă) cu numărul cadastral *****, situat pe adresa: mun. Orhei str. *****, cu suprafața de 69,1 m.p., dobândit la 19.11.2009 în baza certificatului C.C.L.- 22, cu prețul mediu de vânzare de 614852 lei (cota-parte de ½ constituind 307426 lei), stabilit prin avizul consultativ al specialistului nr. 891 din 02.12.2019;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 54413 acțiuni cu valoarea nominală de 15 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 816195 lei (cota-parte de ½ constituind 408097,5 lei), deținute de către bănuitul Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „CA 2830”, cod fiscal 1003606000983;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 38162 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 381620 lei

(cota-parte de ½ constituind 190810 lei), deținute de către bănuitul Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Deservire-Orhei”, cod fiscal 1003606002932;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 6292 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 62920 lei (cota-parte de ½ constituind 31460 lei), deținute de către bănuitul Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Drum-2 Orhei”, cod fiscal 1003606009883.

Așadar, ținând cont de prevederile legale nominalizate supra și concluzia finală asupra fondului cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a dispune anularea sechestrului aplicat prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 17.12.2019 *(f.d.37-40, vol.II)* asupra bunurilor inculpatului Lozovan Ion *****.

Concomitent, Colegiul penal constată că potrivit art. 385 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: ce trebuie să se facă cu corpurile delicte.

Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz documentele care constituie corpuri delicte rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Astfel, Colegiul penal conchide că corpurile delicte: contractul privind stingerea datoriei din 24.09.2015, contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei” și GȚ „Igor *****”, actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei” și SRL „Mirela-Stella”, Actul verificării decontărilor reciproce din 02.03.2016, extrasul din copia registrului contului 221 a întreprinderii SRL „Mirela-Stella” pentru perioada 2018; Facturile fiscale: WA0599965 din 21.04.2015, WA0870004 din 13.05.2015, JB4224657 din 11.11.2015, JB4224658 din 13.11.2015, JB4224661 din 20.11.2015, JB4224662 din 02.12.2015, JB4224665 din 02.01.2016, JB4224663 din 03.01.2016, JB4224664 din 04.01.2016, JB4224666 din 05.01.2016, JB4224668 din 02.03.2016, JB4224672 din 09.06.2016, care au fost recunoscute în calitate de corpuri delicte prin ordonanța procurorului din 29.11.2019, prin care a fost dispusă și păstrarea acestora la materialele cauzei penale nr. 2019120213, urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe tot parcursul păstrării acesteia.

Finalmente, raportând la caz prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală în coroborare cu prevederile art. 227 și art. 229 Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează asupra necesității respingerii cerinței

acuzatorului de stat privind recuperarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Lozovan Ion ***** și trecerea acestora în contul statului.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul comun al avocatului Serghei Șteliman și inculpatului Lozovan Ion ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023, cu casarea integrală a respectivei sentințe și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul enunțat supra, iar pe cale de consecință de a respinge apelul părții vătămate ***** ca fiind nefondat.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit. c) și art.415 alin. (1) pct.2), art.art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelul părții vătămate ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023 în cauza penală în privința lui Lozovan Ion ***** se respinge ca fiind nefondat.

Apelul comun al avocatului Serghei Șteliman și inculpatului Lozovan Ion ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Drochia sediul Central din 07 noiembrie 2023 în cauza penală în privința lui Lozovan Ion ***** se admite, cu casarea integrală a sentinței menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În conformitate cu art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, Lozovan Ion ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM se achită pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă depusă de reprezentantul părților vătămate GȚ „Igor *****” şi SRL „Mirela-Stella” Igor ***** împotriva inculpatului Lozovan Ion ***** privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și recuperarea cheltuielilor de judecată se lasă fără examinare.

Măsurile asiguratorii – sechestrul aplicat asupra bunurilor inculpatului Lozovan Ion ***** prin încheierea judecătoriei Drochia sediul Central din 17.12.2019 *(f.d.37-40, vol.II)*, și anume:

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra bunului imobil (încăpere locativă) cu numărul cadastral *****, situat pe adresa: mun. Orhei str. *****, cu suprafața de 69,1 m.p., dobândit la 19.11.2009 în baza certificatului C.C.L.- 22, cu prețul mediu de vânzare de 614852 lei (cota-parte de ½ constituind 307426 lei), stabilit prin avizul consultativ al specialistului nr. 891 din 02.12.2019;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 54413 acțiuni cu valoarea nominală de 15 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 816195 lei

(cota-parte de ½ constituind 408097,5 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „CA 2830”, cod fiscal 1003606000983;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 38162 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 381620 lei (cota-parte de ½ constituind 190810 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Deservire-Orhei”, cod fiscal 1003606002932;

- cota-parte de ½ din proprietatea în devălmășie asupra 6292 acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei per acțiune, cu valoarea totală în sumă de 62920 lei (cota-parte de ½ constituind 31460 lei), deținute de către Lozovan Ion ***** din cota totală a capitalului statutar al SA „Drum-2 Orhei”, cod fiscal 1003606009883, se anulează.

Corpurile delicte: contractul privind stingerea datoriei din 24.09.2015, contractul de vânzare-cumpărare din 01.11.2015, actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei” și GȚ „Igor *****”, actul verificării decontărilor reciproce pentru perioada 01.01.2015-31.12.2016 între SA „Fabrica de pâine Orhei” și SRL „Mirela-Stella”, Actul verificării decontărilor reciproce din 02.03.2016, extrasul din copia registrului contului 221 a întreprinderii SRL „Mirela-Stella” pentru perioada 2018; Facturile fiscale: WA0599965 din 21.04.2015, WA0870004 din 13.05.2015, JB4224657 din 11.11.2015, JB4224658 din 13.11.2015, JB4224661 din 20.11.2015, JB4224662 din 02.12.2015, JB4224665 din 02.01.2016, JB4224663 din 03.01.2016, JB4224664 din 04.01.2016, JB4224666 din 05.01.2016, JB4224668 din 02.03.2016, JB4224672 din 09.06.2016, care au fost recunoscute în calitate de corpuri delicte prin ordonanța procurorului din 29.11.2019, prin care a fost dispusă și păstrarea acestora la materialele cauzei penale nr. 2019120213, de a le păstra la materialele dosarului pe tot parcursul păstrării acestuia.

Solicitarea acuzatorului de stat privind recuperarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Lozovan Ion ***** se respinge ca fiind neîntemeiată.

Cheltuielile judiciare în mărime de 25200 lei suportate în legătura cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 1863-1874 din 03.09.2019 urmează a fi trecute în contul statului.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public şi decizia integrală înmânată/expediată părților la 06.06.2024.

Președintele de ședință, judecătorul: **Ghenadie Liulca**

Judecătorii: **Viorel Pușcaș**

Oleg Moraru